

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 12 1982 KOVO – MARCH 24 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

MEKSIKA RŪPINASI TAIKA NIKARAGVOJE

Meksikos Užsienų Reikalų ministeris Castaneda lankosi Nikaragvoje, norėdamas pasiūlyti taikos planą Centrinėje Amerikoje. Castaneda buvo susitikęs panašioms pasitarimams su Kubos vyriausybės žmonėmis. Jis informavo ir apie savo susitikimą ir pasitarimus su JAV Valstybės Sekretorium A. Haig.

Keletas parlamentarų iš Europos kraštų taip pat atvyksta prisidėti prie pasitarimų, ieškant taikingo išsprendimo C. Amerikos politinėje maišatyje.

"COLUMBIA" VĖL ERDVĖSE

JAV erdvėlaivis laboratorija sėkmingai pakartotinai iškilo į erdvę, kurioje išbuvo 7 dienas, apskries 116 kartų orbitą. Idomu, kad ta proga bus tikrinamas veikimas ir Kanados specialistų sukurtos ir atliktos robotinės rankos.

PAGALBA VYRESNIESIEMS

Federalinė senatvės pensija, garantuoto pensijos priedo ir vedybinio partnerio priedas bus pakelti 2.3% nuo balandžio mėnesio.

Pagrindinė pensija asmenims 65 m. ir virš, bus padidinta nuo dabartinio mėnesinio išmokėjimo \$ 227.73 iki \$ 232.97.

TURKAI PRISIPAŽISTA KANKINĖMS

Turkijos karinė vyriausybė spaudžiama Amnesty International organizacijos, prisipažino, kad 15 suimtųjų mirė nuo kankinimų. A.I. tvirtina, kad tokiu būdu yra mirę 70 asmenų.

Vienas valdžios pareigūnas paneigė tokį kaltinimą, nurodąmas skirtingas mirčių aplinkybes. Jis taip pat pasakė, kad ir "demokratiškose Vakarų valstybėse bei kituose kraštuose irgi yra vykdomos kankynės. Anot jo, pav. Prancūzijoje per šiuos metus "paslaptinai nusižudė 41 kalnys".

Galėtų pakalbėti apie gerai žinomus tos srities specialistus, kurių partijos vadovėliause, kaip visuotinas auklėjimas, įrašyta, kad tikslas pateisina priemones. Todėl, užgrobtųjų valstybių normalūs žmonės, reikalaujantieji Žmogaus Teisių yra uždarami psichiatrinės ligoninės ir eksperimentiniais "gydymais" yra kankinami ir fiziniai, ir moraliniai...

AR RUSAI GALŲ GALE PRADEDA IŠDRĖJTI?

Kai kurie ženklai rodo, kad po Suslov'o mirties su-

intensyvėjo Kremiaus vidaus manipuliacijos užimti greitai senstančio ir negaliojančio Brežnev'o vietą.

Iki dabar dar nebuvo Sovietų komunistų vado, kuris būtų pasitraukęs gražiuoju nuo savo posto. Jis pats, tačiau, atrodo, užsiminė iš tolo apie tokią galimybę, pasakydamas kalbą savo 75 m. sukakties pagerbime, išsireikšdamas, kad jis "norėtų pasilikti įsijungęs į partijos darbą tol, kol jėgos leis". Kol kas jis dar mano turįs jų pakankamai. Jis susitikio gen. Jaruzelskį Maskvoje, ir ypatingai domėjosi siūlomu drastišku projektu pakelti maisto produkciją. Projektas bus svarstomas šį pavasarį specialiaje Centralinio Komiteto susirinkime.

Leningrade leidžiamame literatūros žurnale pasirodė neilgas rašinys, kuriame aiškiai užsimenama, kad Brežnev'as turi baigti savo vadovavimą ir pasitraukti nuo darbų.

Kas ir kokiais tikslais parašė tokį straipsnį, galima tik spėlioti. Šis straipsnis ar "absakymėlis" yra atspausdintas ant atskiro puslapio ir vadinasi "Jubiliejinė kalba". Jame Brežnev'as nepavadinęs tiesiai vardu, bet kalbama apie seną žmogų, žinomą parašytomis savo knygomis, kuris atrodo labai ilgai rengiasis mirti.

Kaip žinoma, Brežnev'o knygų rašymo "talentas" buvo trimituojamas nemažiau, kaip Stalino "neklaidingumas". Tiesiog patetiška, nes Brežnev'as Sovietų spaudoje išgarbinamas, kaip pats "stipriausiai vadovaujantis autorius planetoje" ir jis gavo Lenino premiją už savo parašytus memuarus, kurių dar vienas tomas buvo išleistas jo gimimo sukakties atžymėti.

Be minėto straipsnio literatūros žurnale, Maskvos teatre statomas veikalas apie paskutines Lenino dienas. Jis turėjo būti pastatytas praėjusių metų pavasarį, vykstant komunistų partijos Kongresui, bet paskutiniu momentu ypač Suslov'as tam priešinosi ir spektaklis neįvyko.

Dabar veikalas vaidinamas ir jo atviresni dialogai sutraukia pilną teatrą žmonių. Vieno spektaklio metu aktoriaus lūpomis buvo neva Lenino pasakytas tarp kitų dalykų, kad partijai reikia "aptvarkyti" generalinį sekretorių sakoma, publika tuo momentu beveik užėmė kvapą. Šį postą buvo turėjęs Stalinas 1922 m., o dabar jį turi Brežnev'as.

Kiti išsireiškia taip pat labai tiko dabartinei Sovietų Rusijos realybei.

Sklinda kalbos, kad jeigu Brežnev'as pasitrauks, nebegalės apsaugoti savo artimų šeimos narių nuo apkaltinimo korupcija. Sūnus Juri- Užsienio Prekybos ministeris deputatas ir duktė Galina, Vidaus Reikalų ministerio deputato žmona, spekuliuoja ir padeda spekuliuoti deimantais...

MIRĖ ŽYMI VEIKĖJA ELENA GIMBUTIENĖ

Š. m. sausio mėn. 15 d. Los Angeles-La Crescenta priemiestyje mirė dipl. agronomė ir pedagogė Elena Karosaitė-Gimbutienė. Ji buvo gimusi Šlavėnų dv., Anykščių valsč., Utenos apskr., 1894 m. Studijavo ir vėliau specializavosi genetikos srityje: Rusijoje, Lietuvoje, Prancūzijoje ir Švedijoje. Dėstė aukštesnėse daržininkystės mokyklose. Buvo žinoma skaučių ir visuomenės veikėja; Lietuvos Moterų Tarybos atstovė tarptautiniuose kongresuose. Daug rašė periodinėje spaudoje, išspausdino savo specialybės knygų. Nuo 1949 m. gyveno JAV, kur šalia visuomeninio, organizacinio ir spaudos darbo, surinko didelę jūros kriauklių kolekciją, taip pat darė meniškų išdirbinių ir dalyvavo parodose.

Velionė buvo palaidota Forest Lawn Memorial Park, Glendale, Calif., kapinėse. Po iškilmingų pamaldų arti mėsos ir gausių būrys tautiečių vykdė į paskutinę poilsio vietą. Velionė ilgus metus gyveno Boston'e, kur vasario mėn. 22 d. vyr. skaučių "Židyns" surengė paminėjimą lietuvių parapijos Šv. Petro bažnyčioje ir po to vaišes.

INFORMUOJA JAV LB

LB KULTŪROS TARYBOS PRĖMIJA A. ir A. TAMOŠAIČIAMS

12-tosios DAILĖS PARODOS proga, kurią kas met rengia LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA New Yorko apylinkėje ANASTAZIJAI IR ANTANUI TAMOŠAIČIAMS paskirta premija \$300 už parodoje išstatytus darbus ir jų veiklą puoselėjant lietuvių tautinį meną. Premijos mecenatas - LB KULTŪROS TARYBA.

INFORMUOJA ALTA

KONGRESO REZOLIUCIJA - PABALTIO LAISVĖS DIENA

JAV atstovų rūmuose ir Senate pasiūlyta jungtinė rezoliucija įvesti Pabaltijos Laisvės dieną. Rezoliucijoje pabrėžiama, kad Lietuva, Latvija ir Estija visada brangino religinius bei laisvės ir nepriklausomybės principus, jos buvo Tautų Sąjungos nariai, jos turi savitą kultūrą, savas tradicijas, savo kalbą, skirtingą nuo rusų. Pabrėžiama, kad Sovietų Sąjunga neteisėtai šias valstybes okupavo, naudodama jėgą prieš tų respublikų valią ir nepriklausomybės troškimą. Primenami masiniai trėmimai, prievarta priimta politinė sistema, kuri naikina demokratiją, civilines laisves ir religinę laisvę; tų valstybių gyventojams dabar atimtos pagrindinės Žmogaus Teisės, kurias gina JAV, todėl JAV kongresas apgailestauja, kad Sovietų Sąjunga atsisako pripažinti Pabaltijos valstybėms suverenines teises ir atmeta jų nepriklausomybės reiką -

X-AME BALTIEČIŲ VAKARE PARLAMENTO RŪMUOSE, OTTAWOJE, 1982.II.24 d.

Iš kairės: J. V. DANYS, KLB Krašto Valdybos vicep., L. SKRIPKUTĖ, KLB Tarybos narė iš Hamiltono, dr. Lloyd FRANCIS, Parlamento narys ir Parlamento pirmininkės pavaduotojas, išrinktas BALTŲ FEDERACIJOS Garbės nariu ir solistė G. ČAPKAUSKIENĖ, dainavusi meninėje Vakarų dalyje.

Nuotr: Lado Girinon

Elena Gimbutienė

A. a. Elena Gimbutienė buvo viena iš tų moterų, kurios gyveno nepriklausomybės atkūrimo laikotarpyje ir visas savo darbo jėgas skyrė naujosios Lietuvos atstatymui. Ilsėkis ramybėje!

N.K.

lavimus. Dėl to birželio 14 d. deportacijų metinėse, įvedama Pabaltiečių Laisvės Diena, kaip Amerikos žmonių solidarumo simbolis, pagerbiant Pabaltijos žmonių laisvės siekimus. JAV prezidentas prašomas kasmet paskelbti atsisaukimą, skatinantį minėti Pabaltiečių Laisvės dieną.

Reikia tikėtis, kad šią jungtinę rezoliuciją priėmus, prezidentas paskelbs Pabaltijos Laisvės dieną.

KONGRESO NARIAI GINA LIETUVĄ

JAV kongrese ryšium su Lietuvos Nepriklausomybės minėjimu daugelis kongresmanų ir senatorių pabrėžė Lietuvos teisę į laisvę ir pasmerkė Sovietų Sąjungos prievartą okupuotame mūsų krašte. Gindami lietuvių tautos teises į laisvą apsisprendimą Atstovų Rūmuose kalbas pasakė apie 70 kongreso atstovų ir Senate - 16 iki kovo 4 d.

TELEGRAMOS LIETUVOS GYNĖJUI MADRIDE

JAV delegacijos pirmininkas Madrido konferencijoje, dr. Max Kampelman'as kovo 3 d., pasakė kalbą, griežtai pasmerkdamas Maskvos imperializmą Pabaltijai ir gindamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos teisę į nepriklausomybę: "Agresijos veiksmai prieš tris Pabaltijos valstybes buvo imperializmo veiksmai", - kalbėjo ambasadorius Kampelman'as, pabrėždamas, kad "Visuotinė žmonijos nuomonė šiandien atmeta bet kokios valstybės teisę pavergti kitas tautas". Kampelman'as dar kartą pabrėžė JAV nusistatymą nepripažinti prievarta įvykdyto Pabaltijos valstybių užgrobumo.

Jungtinis Pabaltiečių komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba nusiuntė ambasadoriui Kampelman'ui padėkos telegramas už gynimą Pabaltijos valstybių teisių į laisvę ir nepriklausomybę.

GINA KALINAMUOSIUS

Washington'e veikiančios Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Komisijos nariai, atstovaujantys toje komisijoje JAV kongresą, išsiuntė raštą Nobelio premijų skyrimo komisijai, siūlydami, kad premija būtų paskirta Žmogaus Teisių gynėjams: Lech Walesai Lenkijoje, dramaturgui Václavui Havel, pasirašiusiam chartą '77 Čekoslovakijoje, ir Maskvos Helsinkio grupės nariui Juri Orlov. Rašte pažymima, kad iš 71 asmens, įeinančio į Helsinkio grupes Ukrainai, Lietuvai, Gruzijai ir Armenijai, net 43 yra įkalinti, jiems visiems paskiriamas iš viso net 336 metų bausmės Sovietų kalėjimuose, lageriuose ir ištėrimėme.

Pažymima, kad iš 1000 Čekoslovakijoje pasirašiusių chartą dabar yra kalinami 55 ir jų bendras bausmių laikas siekia 55 metus; Lenkijoje yra įkalinta ne mažiau, kaip 4,5000 aktyvistų.

GAUSIOS REZOLIUCIJOS MINĖJIMUOSE

Visose lietuvių kolonijose šiame krašte minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną buvo priimtos rezoliucijos prieš Maskvos grobuoniškumą, reiškiant padėką Reagan'o vyriausybei už griežtesnę politiką prieš Sovietų Sąjungą, ginant Lietuvos teises į laisvę. Rezoliucijų tekstai pasiūsti JAV prezidentui, Valstybės sekretoriui, kongreso nariams.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania
Publishing Co. at 7722 George St., LeSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje — \$ 14.00
Visur kitur — \$ 15.00 Rėmėjo — \$ 20.00

P.S. Rendrairbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Naujas Liudijimas

IŠ dr. KAZIO ĖRINGIO PRANEŠIMO

VASARIO 16-OS DIENOS PROGA TORONTE

"Šia iškilminga proga norėtume pabrėžti tik tuos svarbiausius dalykus, kurie yra susiję su Sovietų Rusija ir Sovietų Sąjunga, ir per kurių prizmę mes dabar žvelgiame į pavergtos tautos ir sunaikintos valstybės ateities perspektyvą.

Svarbiausia buvo visa tai, kad po amžių vergijos Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas prikėlė iš užmaršties Lietuvos vardą ir apgynė jį nuo pažeminimo, kad Nepriklausomybės paskelbimo akto pagrindu buvo atkurta Lietuvos valstybė de facto ir de jure, kad, ilgainiui, Lietuva tapo pilnateise Tautų Sąjungos narė, kurios suverenumą gynė tarptautinė teisė, kol socialkolonijinė Sovietų Sąjunga ir nacistinė Vokietija nesutrypė šios teisės.

Zvilgsniu atgal dar priminsiu, kad Vokietijai pralaimėjus I-mą Pasaulinį karą, greitai Lietuvą ir visą Pabaltijį užplūdo Raudonosios Rusijos užkariautojai, kurie užėmė Lietuvos sostinę Vilnių ir žymią dalį Lietuvos. Jie imperijos griuvėsiuose įsteigė jungtinę Baltarusijos-Lietuvos tariamą valstybę, o 1919 m. kovo mėn. 4-6 d.d. sukūrė jungtinę bolševikų partiją ir Lietuvą išbraukė iš istorijos. Pagal šį revoliucionierių planą, lietuvių tauta būtų nebeprisikėlusį gyvenimui ir būtų pagal rytų Baltarusijos dabartinį pavyzdį visai surusinta. Tik lietuvių tautos ryžtas kovoti sunaikino šiuos parengtus lietuvių tautai kapus. /Beje, dauguma baltarusių savo tėvynėje /"gėdinasi" savo kalbos /.

Jau 1919 m. žiemą prasidėjo Nepriklausomos Lietuvos inirtingos kovos su užkariautojais ir iki vasaros pabaigos bolševikai buvo nublokšti už Dauguvos. Pagaliau, 1920 metų liepos 12 d., Sovietų Rusijos revoliucinė vyriausybė, anot dabartinio okupanto melo /Red. pabr./ pirmoji pasaulioje pripažino nepriklausomą Lietuvos valstybę /betgi pirmoji pripažino Vokietiją; 1918 m. kovo 23 d. Vilhelmas II pasirašė pripažinimą/.

Tai mūsų tarpvalstybinių santykių teisingumo Alfa ir Omega. Vienok, tariamoji socializmo tvirtovė pati pirmoji pripažino ir pati pirmoji užgrobė Lietuvą. Sovietų Sąjunga, nenusileisdama Nacių Vokietijai, kuri grobė kitur Europoje, čia Pabaltijyje Nacius viršijo.

Maskvos Kremliškojo socializmo ir tautų sandraugos kūrėjai pasirodė pasauliui beas tik negarbingi socialinių idėjų vagys: jiems nuspėjant ant tikrųjų socializmo idealų, svarbu, kad naujosios imperijos ekspansiniai įrengimai stovėtų ant Baltijos krantų!

Kodėl tokia neteisybė? Kodėl Rusija galėjo apsipręsti, kaip jai toliau gyventi, o Lietuva, Latvija ir Estija to padaryti negali? Šių valstybių tautos, neklausdamos caro ir Rusijos revoliucijos vadų, pagal skirtingą praeities istoriją, 1918 m. apsisprendė ir gyveno garbingą valstybinį gyvenimą. Kas čia nepriimtino socializmo valstybei, kas čia prieštarauja žmogiškajam socializmui, jeigu jo vadai pripažino šias valstybes?

Kodėl ižeidžiant ir žeminant tautą yra išniekinti nepriklausomo valstybinio gyvenimo rezultatai?

Kodėl viskas apie bent kiek šviesesnę Lietuvos praeitį, niekinant išsi mokslinusią tautą yra iškraipyta ir me-

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

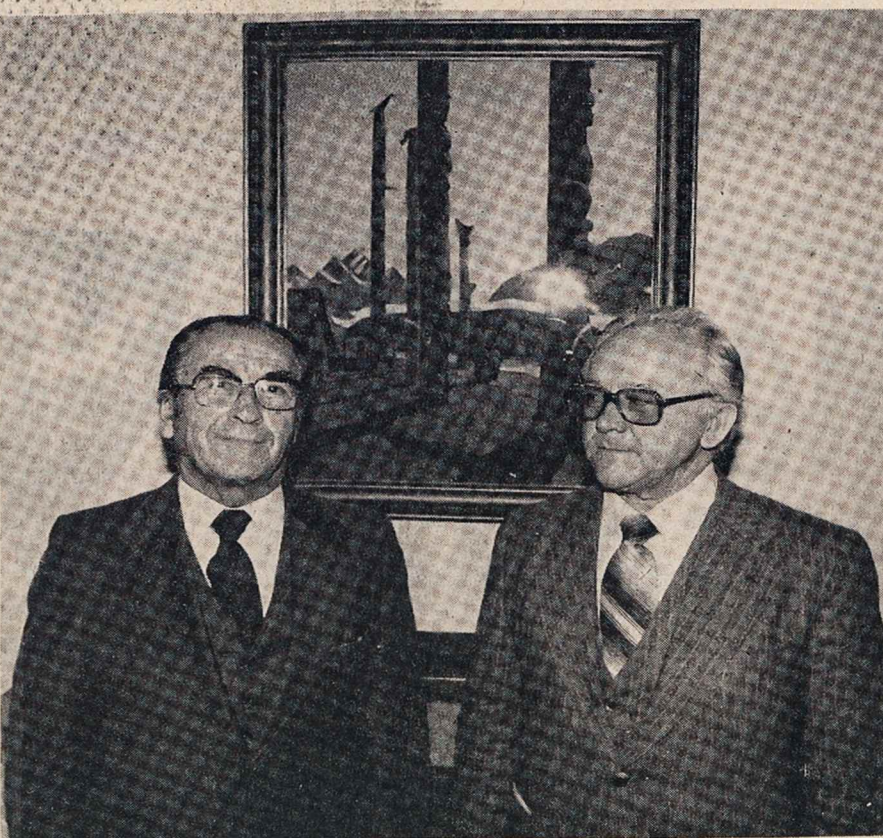
NESVYRUOKIME

"NL" nr. 9 "Algimanto Skiltyje" buvo rašyta apie "Gerai ir blogai disertacijas". Autorius būkštuoja, kad galis patekti tarp "britvelių" tik už tai, kad šio rašinio tema — iškėlimas viešumon vieno lietuviuko studento pasirinkta doktoratui gauti disertacija, apie Antaną Sniečką.

Perskačius šį straipsnį, kuris parašytas labai gerai ir išmąstytai, kaip ir visi kiti šiame skyriuje jo straipsniai, nepatiko tas lyg prieidimas, kad gali būti

kas nors kaltinamas vien tik už parašymą apie studento temą. Atrodo, kad kiekvienas laikraščio skaitytojas skaito ir prenumeroja laikraštį, kad žinotų, kas blogo ar gero dedasi lietuvių tarpe. Ir šiuo atveju yra maloni žinia skaitytojui, kad atsiranda mūsų jaunesnioje kartoje aukštąjį mokslą siekiančiuose, besidominčiuose taip dar nesena, nemalonia Lietuvos padėtimi, kuri buvo stipriai surišta su Antanu Sniečkom.

Bendrai, tokiais apgalvotais rašiniais laikraštis turėtų lyg ir formuoti ta kryptį.

Dr. K. Ėringis, neseniai pasitraukęs iš Lietuvos, lankėsi Ottawoje š. m. vasario 24-28 d. d., kur Baltiečių Vakarė susitiko su eile parlamentarų ir matėsi su užsienio reikalų pareigūnais. Taip pat teko ilgėliau pasikalbėti su senatoriumi Paul Y u z y k /kairėje/, kuris yra NATO informacijos komisijos narys. Nuotr. J. V. D. A. n. i. o.

laginga? Net kultūros palikimo — dabar leidžiamų knygų tiražai yra melagingi, iki dešimties ir daugiau kartų sumažinti. Ar tai toks yra socializmas?

Kodėl ne tik švęsti ir minėti, bet ir šviesiau užsiminti apie Lietuvos Nepriklausomybės šventės — Vasario 16-tosios — reikšmę negalima? Kodėl negalima? Kodėl už tai Lietuvoje šalinami iš mokyklų ir universitetų ir grūdami į kalėjimus jaunuoliai?

Atsakymas vienas: jie persekiojami už tai, kad studijuojant ir bręstant intelektui, atranda Nepriklausomos Lietuvos suverenę valstybę ir jos gėrį.

Tauta persekiojama todėl, kad Kremliaus socializmo šulai yra socialkolonizmo smurtininkai, carų imperijos politikos tęsėjai. O nuoširdžiai studijuojanti save išsimokslinusi tauta negali nerasti reikšmingos praeities. Tos praeities formulė visiems akivaizdi. Vidaus politikoje Nepriklausomos Lietuvos valstybė, jos kuriam ūkinė, socialinė ir kultūrinė sistema, amžius tylėjusi, prabilo tautinės daugumos vardu, apgynė lietuvių kalbą, jos garbę, užtikrino jai ir lietuviams deramą vietą valstybėje.

Pažymėtina, kad labai neturtingoje, vergijos ir karų nualintoje valstybėje ryžtingiau buvo remiamos tos programos, kurios kuria dvasines vertybes, puoselėja švietimą, lietuvių kalbą ir kultūrą. Kai kurios, kad ir silpnos pramonės šakos arba atskiros įmonės, sutelkusios kolo-nistų darbo jėgą Lietuvoje, taip pat Latvijoje ir Estijoje, buvo likviduotos arba reorganizuotos, dėl ko nuolat atsiranda dabartinis okupantas. /Red. pabr./.

Tačiau žemdirbių valstybė /Lietuvoje 76% gyventojų gyvena kaime/ per 22 nepriklausomybės metus kai kuriose liaudies ūkio šakose padarė stebuklus. Tai ypač liečia žemės ūkio produkcijos gavimo ir realizacijos progamas. Pavyzdžiui, silpnai ginkluota techniškai Lietuva nepriklausomybės metais nusiausino 630.000 hektarų žemės, ko nieko panašaus neatliko per pirmuosius du okupacijos dešimtmečius iki dantų techniškai ginkluotas okupantas.

Beje, padarykite mažą ekskursiją į šalį.

Noriu pasakyti, kad už techninę ginkluotę, tolygią technologinei ir nieko bendro neturinčiai su technine pažanga, pavergtos mažos tautos neprivalo dėkoti didžiolioms tautoms užkariautojoms. Svarbu pažymėti, kad technologinė pažanga ne tik tautų gyvenimo būdą, bet ir gamtinį pagrindą. Kraupiais pavyzdžiais gali būti estų-suomių gentys, kurių žemėse užkariautojas pasistatė miestą — sostinę Petrogradą, dabartinį Leningradą, ir tuos gentis sunaikino. Panašiai iš gyvybiškai svarbių tautos gyvenimo ir kultūros vietų buvo išvaryti kalmukai ir kitos etninės grupės mūsų laikais, įrengus vandens sausykla ant Volgos, Rusijoje. Pagaliau LIETUVOJE iš Ignalinos atominės elektrinės įtakos sferos bėga lietuviai ir kuriasi Sniečkaus miestas, NETURINTIS LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ, kuriame pagaliau mažai apsigyvena lietuvių. Tuo ekskursiją į šalį baigsiu.

dauguma komunistų, okupavus Lietuvą, išliko jų eilėse ne iš darbininkų arba labai nepasiturinčių žmonių. Tikrumoje Sniečkus kilęs iš pasiturinčių ūkininkų šeimos ir kiek prisimenu jo tėviškęs ūkį, kokių galų jam reikėjo ieškoti dar geriau?

Man dar mažam esant, mano dėdė, grįžęs iš Amerikos, nusipirko ūkį Užsienių km. šalia Sniečkų ūkio, Užsienių km., Bublelių vl. Šakių apskr. Vieną kartą nuvykus su dėde pas Sniečkus/ jie turėjo veislinį eržilą/ ūkišku reikalu, buvau vaišinamas kartu su dėde, jų antrajame namo gale, seklyčioje/ stubelėje/ ir niekad neužmiršiu, kad pirmą kartą gėriau kavą, kuri man buvo tokia karti ir ku-

Pratęsiant pagrindinės temos mintį, pažymėsiu, kad per du dešimtmečius okupantas ne tik neišvystė žemių sausinimo darbų, bet ir nepastatė per du pirmuosius pokario dešimtmečius Birštono hidroelektrinės, nors tuo visą laiką kaltino nepriklausomą Lietuvą. Prireikė 15 metų, kol pastatė Kauno HES'ą, kuris pagal galingumą, nieko bendro neturi su planuotu Birštono, ir kuris nebetiko net propagandai. Nepriklausoma Lietuva padarė stebuklus, kurdama kooperatines ir akcines bendroves, pieno pramonę ir jos centrinę Lietuvos Pieno Perdirbimo Bendrovių Sąjungą — Pienocentrą — ir kitas panašaus tipo bendroves.

Mokslas šiandien su nuostaba žiūri į tuos atlikto didžiulio darbo rezultatus ir su pasigėrėjimu tai vertina. Vakarų specialistai dėmesingai studijuoja minėtų bendrovių veiklą. Jūs stebina tai, kaip galima buvo padaryti tokius dalykus, kai valstybės iždas buvo tuščias, ypač šių bendrovių veiklos pradžioje. Besivystančioms šalims dabar duodamos paskolos ir pašalpos, o užsibrėžtos programos dažniausiai žlunga. Beje, ir anksčiau kitos šalys galėjo tik pavydėti, kaip pav., prieškarinė Lenkija, kuri tik pusantros metų turėjo daugiau mažiau normalius santykius su Lietuva. Bet per tą trumpą laiką lenkų specialistai suvokė didelius atsiekimus minėtų Lietuvos kooperatinių ir akcinių bendrovių ir su dideliu dėmesiu prieš karą, per karą ir po karo studijavo jų veiklą. Mat, Lenkijos iždas taip pat niekadais nebuvo per daug pilnas.

O padaryta buvo gana vertu pasimokyti būdu. Išmintingi ir drąsūs, susiklausymu pagrįsti sprendimai, pav., kuriant pieno pramonę, buvo garantuoti Lietuvos ūkininkų, sakyčiau, menko turto vekseliais ir tų vekselių žirantų turtu.

Tik tuo keliu einant, visai neturint pinigų, buvo galima bankuose skolintis lėšas ir pirkti užsienyje mašinas ir įrengimus pieno pramonei. Tik šitaip rizikingai aukojantis, buvo galima atsiekti užsibrėžtą tikslą. Tai liudija, kad vadovai atsakingai žiūrėjo į žmonių pasiaukojimą, buvo sąžiningi ir pasišventę Lietuvai. Sukčiai ir avantiūristai būtų įklampinę nelaimėse vekselių pasirašytojus ir jų žiruotojus.

Einant šiuo keliu buvo ne tik sukurta Lietuvos pieno perdirbimo pramonė bei jos sąjunga Pienocentras ir Lietuvos Žemės ūkio Kooperatyvų sąjunga Lietūkis, bet ir buvo duotas impulsas kurti Lietuvos žaliavų perdirbimo pramonę, net prekybos laivyną.

Deja, blogi sėjantis okupantas sunaikino šiuos atsiekimus ir įžūliai skleidžia melą apie minėtų atsiekimų nereikšmingumą tomis laiko sąlygomis.

Istorija paliudijo, kad revoliucinė Rusija, kaip ir carinė, neatsisakė savo kolonijinių tikslų nei Pabaltijje, nei kituose pasaulio rajonuose. Mes jau minėjome, kad revoliucinė Rusijos vyriausybė 1918 metų žiemą atsiskė Pabaltijio, o tų pat metų pabaigoje jau užpuolė Lietuvą ir kitas naujai susikūrusias Pabaltijio valstybes.

Sovietų Rusija 1920 metais pripažino Lietuvą, kaip nepriklausomą valstybę/taip pat pripažino Estiją ir Latviją/, o 1940 metais Sovietai okupavo ir Lietuvą, ir Latviją ir Estiją.

Kai mūsų tėvai, vyresnieji broliai, pagaliau ir mes patys kūrėme Lietuvos valstybę ir tobulinome jos laisvės institutus, Sovietų Sąjungos 5-toji kolona, išdavikiškos Lietuvos komunistų partijos asmenyje ir jos vardu, griovė mūsų valstybę, trukdė įgyvendinti parlamentinę demokratiją. Pagaliau, prieškarinį socialkolonijinio Lietuvos pavergimo įrankį, tąją griovusią Lietuvos valstybę 5-tąją koloną, okupavus Raudonajai Armijai Lietuvą, okupantas pavadino Sovietų Sąjungos atsiet garbingą komunistų partiją.

Ant šios, tariamai garbingos, Sovietų partijos būstinės visur melagingai užrašė "Lietuvos komunistų partija", kurios nė kvapo nėra. Ji vykdo lietuvių tautos ir jos valstybingumo išniekinimo veiksmus pagal principą "Vilkas ir vandenį pavandenyje drumsčias ėriukas". Pagal šios partijos siautėjimų planą, pagal Amerikos lietuvių spaudos duomenis, 1940-41 m. pirmosios okupacijos metu buvo sušaudyta 1.114 žmonių ir ištremta į Sibirą 34.260 jų tarpė Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo Akto signatarai.

Iš pasirašiusiųjų Aktą Sibire žuvo Pr. Dovydaitis, Vl. Mironas, K. Bizauskas, o anksčiau buvęs prez. Stulginskis grįžo numiręs į Lietuvą, praėjęs žiauriausiais Sibiro kankinių keliais. Čia svarbu pažymėti, kad pasilikę pareigose Latvijos ir Estijos prezidentai, praėjus kiek laiko, buvo nužudyti.

/ bus daugiau /

rios ilgai ilgai, kol užaugau, neėmiau ir burną. Atrodo, kad Sniečkų šeima tada vaišino mus ne tiek kaip kaimyną, bet kaip "amerikoną" — atsiet, turtingą žmogų. O mano dėdė domėjosi, kiek man atrodė, jų studentu Antanu, kuris turėjęs rytojaus dieną sugrįžti iš Kauno ir tada užprašė mano dėdę atvykti pasikalbėjimui.

Mano dėdė buvo ateistas ir labai nekętė dvasiškų ir vis pasakodavo apie visokius jų netaktus Amerikoje ir vis kalbėdavo už darbininkus, kaip jie buvo skriaudžiami Amerikoje. Tačiau pats buvo visokeriopiausiai kapitalisto charakterio. Tuo labiau, įsigijęs minėtą ūkį ir po to kitą kitoje vietoje, darbinin-

kus neužjautė, bet gal ir daugiau skriaudė kaip kiti ūkininkai. Tad ir tuometinis mano dėdės noras susitikti su Ant. Sniečkom — kaip su tokiu, koki mes žinome.

A. Gužutis, Montreal

KAIP APATINĖS GIRNOS...

Su rūpesčiu ir susidomėjimu perskačiau A. Lukošiaus skiltyje straipsnį "Kas darosi su mūsų planais, kas darosi su Pensininkų Namais?". Jeigu problema tik statyti ar nestatyti salę — tai kodėl nepradėti nuo pagrindinio darbo, o salę galima ir vėliau dastatyti, jeigu visi reikalai gerai klosis. O jei ji bus nereikalinga, tai ir nepristatyti. Projektas tokių namų — aktualus, valstybės remiamas. Tik kad tos apatinės garnos pajudėtų...

E. K., Ontario

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

OTTAWOS R.K. MISIJA

ALBINAS VILNIŠKIS

Šie 1982-ji metai mūsų išeivijos gyvenime Kanadoje yra pavadinti LIETUVIŠKU PARAPIJŲ METAIS. OTAWOJE, dėl nedidelio lietuvių skaičiaus (iš viso apie 140; aktyvesnių mažesnę pusę), tėra MISIJA, šia neeiline proga, norėtusi iš turimos archyvinės medžiagos peržvelgti josios veiklą. Tai būtų lyg tęsinys parvaizduoti Ottawos apylinkės lietuvių gyvenimą. (Žiūr "NL" 1979 m. Nr. 18 ir 19).

Išeivijos ar tremties sąlygose, kad ir negausiam tautiečių junginui yra svarbu turėti savąjį lietuvių kunigą, Svarbu taip pat, kad kunigo pastoracinis darbas būtų sėkmingas. Tada žymiai mažesni pavojai toje vietoje lietuviškumui sunykti. Mūsų MISIJOS gyvavimo amžius nėra ilgas, vos 33 metai.

Suglaustai mėginsime pažvelgti, kaip mums sekėsi per šį laikotarpį. Žemiau pridėtoji lentelė padės susidaryti šiojį tokį vaizdą. Didžioji jungtis — lietuviškos pamaldos — paprastai derinosi su koku nors rengtu minėjimu, tačiau būta ir atvirkščiai.

1954 m. RUGSĖJO 8 - TAUTOS ŠVENTĖS - proga suorganizuota IŠKYIA Į SPENCER-Kun.dr. Viktoras SKILANDŽIŪNAS VIIIE, p. KRUNIŲ ūk.
Ottawos R. K. Misiijos Kapelionas Nuotraukoje - "moteriškoji" pusė su kun.dr. Viktoru Skilandžiūnu. "Vyriškoji" pusė nuvykusi žuklauto ten esančiame Nation River Iš viso dalyvavo 37 asmenys.

Metai	Ryškinių parenginių skaičius	Pamaldų skaičius	Metai	Ryškinių parenginių skaičius	Pamaldų skaičius	Metai	Ryškinių parenginių skaičius	Pamaldų skaičius
1949	10	4	1961	9	6	1972	8	6
1950	9	5	1962	12	7	1973	11	8
1951	12	8	1963	9	7	1974	16	9
1952	15	5	1964	16	8	1975	12	9
1953	8	5	1965	14	6	1976	11	8
1954	9	10	1966	15	8	1977	12	9
1955	8	11	1967	12	8	1978	11	9
1956	7	12	1968	13	4	1979	11	9
1957	11	6	1969	9	5	1980	10	10
1958	7	3	1970	14	6	1981	11	10
1959	9	3	1971	15	8	1982		
1960	9	8						

IŠSKIRIAME TURĖTUS 3 SKIRTINGUS LAIKOTARPIUS

Pirmasis:
Nuo 1948 m. antrosios pusės, kada kun. Dr. J. RAZUTIS atvyko į Ottawą. Jis tęsėsi iki 1951 m. lapkričio pabaigos, kada jis išvyko. Atvykęs kun. J. Razutis apsigyveno Ottawos arkivyskupijos rūmuose ir talkina pastoraciniam darbe, kur jam nurodoma ar liepiama. Kiek aplinkybės leidžia, jis deda dideles pastangas apjungti visus naujai atvykstančius tautiečius, jau atvykusius ar iš seno Ottawoje gyvenusius. Senųjų ateivių čia randa 3 šeimas ir vienas viengungis. Kunigui daug talkina iš senųjų ateivių PRANCKEVIČIŲ — PRANKIE šeima. Naujieji ateiviai daugumoje viengungiai, vėliau atvyksta ir šeimos. Labai aktualu kiekvienam yra surasti būtą ir darbą. Čia visiems gelbsti Kunigas ir Prankių šeima. Jaunuoliai išpildę vienerių metų sutartį, ima kurti šeimas. Vien tik iki 1950 m. pavasario įvyksta 9 vedybos, jų tarpe jau dvejios mišrios.

1949. II. 16 d. paminėti Nepriklausomybės Šventę kunigo iniciatyva sukviečiamas susirinkimas. Ta proga surašomas Kanados Ministeriui Pirmininkui raštas. Žiūr tekstą to rašto ("NL" 1979 m. Nr. 18). Tas raštas vasario 16 data yra talkomas oficialiai pradėta mūsų organizacijos gyvavimo Ottawoje, o taip ir MISIJOS pradžia.

Tautiečių skaičius arčiau prie šimto, jų vis atvyksta daugiau ir daugiau. Kun. J. Razučiui atrodo, kad jau laikas įstatyti lietuviškąjį gyvenimą į tinkamus organizacinius rėmus. 1949 m. sušaukiamas visų suregistruotų lietuvių Ottawoje susirinkimas SISTERS OF SERVICE patalpose. Išrenkama pirmoji B-nės Valdyba, kuriai ir perduoda pareigas kun. J. RAZUTIS. Naujoji Vadovybė, pirmininkaujama dipl. inž. Albino PAŠKEVIČIAUS, pradeda darbą. Kunigas pažinodamas geriau vietos sąlygas, noriai talkina V-bai. Kunigui tenka dažnai išvykti į Arkivyskupijos ribose įvairias parapijas pavaduoti susirgusių ar išvykusių kur laikinai kitų kunigų. Nors Arkivyskupo ir leista yra kun. J. Razučiui laikyti lietuviams savas pamaldas kartą ir mėnesį, bet nevisada yra įmanoma tai suderinti su privalomom išvykom. Tokia padėtis tęsiasi iki 1951 metų pabaigos, kada kun. dr. J. RAZUTIS dėl jam vienam žinomų priežasčių, staiga išvyksta iš Ottawos nepašalinamas apie tai net B-nės Pirmininko. Pastarasis, patyręs apie tai paskutinį momentą, dar suskumba nuvykti į geležinkelio stotį, padėkoti jam už įdėtą triūsą ir atsisveikinti. Ten iš jo gauna adresą ir nurodymus, kur kreiptis, jei prireiktų staiga mums lietuvių kunigo. Nurodė, kun. S. KULBĮ, Montrealyje.

Kun. dr. J. RAZUTIS čia daugelis mūsų prisimena, kaip lietuvių grupės apjungėją, vadovavusį tai grupei ir labai daug padėjusį naujai atvykusiems įsikurti. Jo pastangų dėka ir pirmoji Šeštadieninė Mokykla čia pradėjo veikti 1951 metais gegužės 12 dieną. Tuo ir baigiasi tas pirmasis laikotarpis.

Antrasis:

Atsiras laikotarpis tęsiasi nuo 1951 m. pabaigos iki 1954 metų balandžio 3 dienos.

Šiuo laikotarpiu neturėjome nuolatinio lietuvių kunigo Ottawoje. Paprašius, Ottawos lietuvių sutiko globoti Aušros Vartų parapijos Montrealyje klebonas kun. Dr. J. KUBILIUS, S. J. Kada tik būdavo į jį kreiptasi, jis pats asmeniškai, ar negalint jam pačiam, kitas kuris kunigas jo paprašytas mums aplankydamas. Tuo metu Montrealyje buvo pradėti Aušros Vartų parapijos bažnyčios statybos darbai, bet kun. J. Kubiliaus rūpestis mums nė kiek nesumažėjo.

Jam atvykus kurį nors sekmadienį į Ottawą, susidarė paprotys tuoj po pamaldų ar susirinkimo, jei tas būdavo, aplankyti keleto tautiečių jų namuose, Kun. J. Kubilius, lydimas B-nės p-ko A. Paškevičiaus yra aplankęs per tą

laikotarpį veik kiekvieną žinomą tuo metu Ottawoje lietuvi.

Kun. J. Kubiliaus iniciatyva buvo sukvieistas tikinčiųjų susirinkimas ir išrinktas Pirmasis Bažnytinis Komitetas šios sudėties: Matas ŠIMANSKIS - pirmininku, Natalija TREČIONENĖ - sekretorium ir Linas ŠIURNA - nariu.

Nors svarbesnieji dvasiniai reikalai būdavo neblogai tenkinami, tačiau neturėjimas lietuvių kunigo vietoje buvo kas kart vis labiau jaučiamas. B-nės p-ka A. PAŠKEVIČIUS, atvykęs pas jį kun. Dr. P. GAIDAI, aptaria lietuvių kunigo reikalą ir sudaro planą kas darytina. Kun. P. Gaidai padedant, surašomas Arkivyskupui prašymas, kurį pasirašo Bažnytinis Komitetas, o B-nės P-ka išteikia jį 1954. I. 7 d. Arkivyskupo sekretoriui. Sausio 12 dieną, B-nės P-ka pakviečiamas į Arkivyskupiją kur aptaria - mos detalės. Čia mes pabrėžėme, kad kunigas mums yra labai reikalingas, tačiau dėl mažo mūsų skaičiaus, patys vieni jo išlaikyti nepajėgsime. J. E. Arkivyskupas duoda principinį sutikimą ir prašo nurodyti kandidatą, mokantį anglų ir prancūzų kalbas.

Tuoju pat B-nės P-ka kreipiasi į Lietuvių Kunigų Vienybės Kanadoje Pirmininką ir prašo padėti. Po ilgos - nio netikrumo, skambinimų ir teiravimosi sužinota, kad pagaliau kun. Dr. Viktoras SKILANDŽIŪNAS yra paskirtas į OUR LADY of PERPETUAL HELP parapiją Ottawoje vikaru nuo 1954 metų balandžio 1 dienos.

Kun. J. KUBILIŲ mes prisimename, kaip nuoširdų mūsų Globėją, kuris gyvendamas nors atokiai mūsų, bet buvo jaučiama tarsi esąs mūsų tarpe. Jo sakyti mums pamokslai tuo metu davė tikintiesiems naujo - ekumeninės dvasios, kažką naujo. Jo paprastumas, pakanta kitiems, noras pabendrauti su kiekvienu iš mūsų, liko nepamiršti. Tuo ir baigiamas šis antrasis laikotarpis. (b. d.).

PATARLĖS IR PRIEŽODŽIAI

- Burna nedurna: kai neši, ir žiojasi.
- Geros galvos ne visiems dalijamos.
- Ir gudri višta į dilgynes įbrenda.
- Bepročio nereikia su žiburiu ieškoti - pats pasirodys.
- Sakė pasakė: nei vežt, nei nešt.

/Lietuvių Tautosaka/

DAUGIAKULTŪRIZMAS

Mes gyvename drauge ... ir augame drauge!

"Multiculturalism Canada" per daugelį savo programų skatina jus puoselėti savo kultūrinę apraišką bei dalintis su kitais. Tai darydami kanadiečiai gali geriau vienas kitą suprasti bei vertinti.

Gyvename drauge, augame drauge, dirbame drauge šviesesnei visų kanadiečių ateičiai.

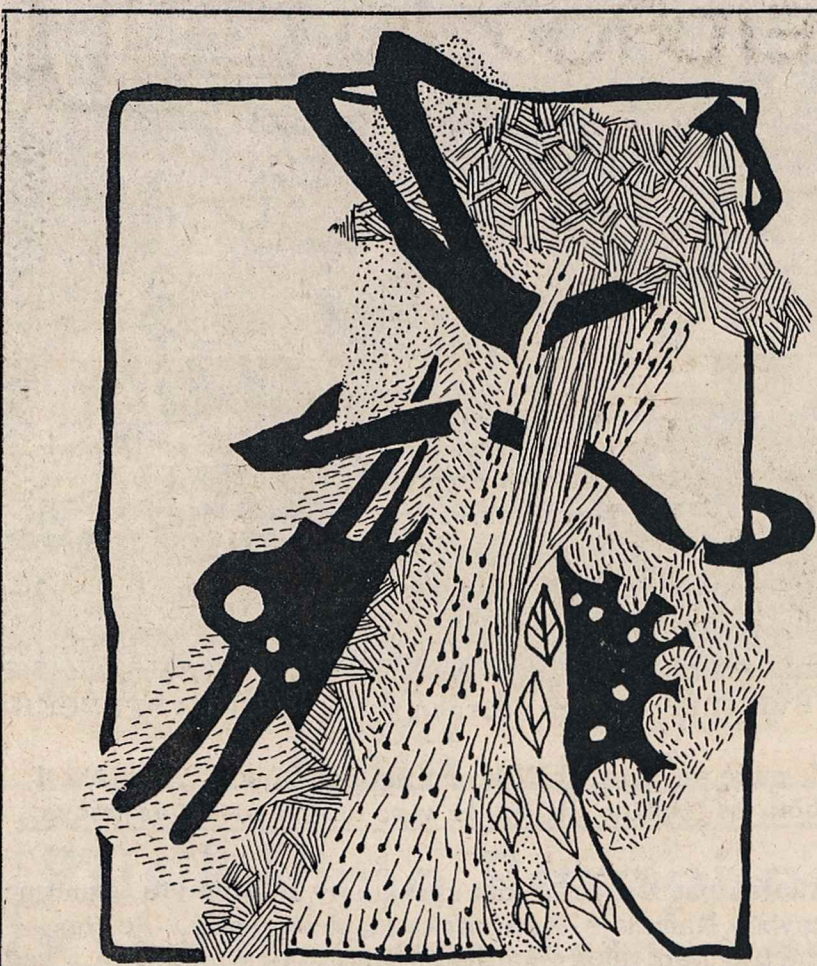
Multiculturalism Canada

Multiculturalisme Canada

Canada

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Tarnautojų darbštumas

TEISĖJO ATSIMINIMAI ČESLOVAS BUTKYS

IŠ NAUJAI PASIRODŽIUSIOS LIETUVIŲ KNYGŲ KLUBO
išleistos knygos TEISĖJO ATSIMINIMAI, Česlovas Butkys.

IŽANGOS VIETOJE

Profesoriaudamas Pabaltijo universitete, dažnai susitikdavau su profesorium Viktoru Biržiška. Ne kartą imdavome vienas kitam pasakoti savo gyvenimo įdomesnius nuotykius. Dažnai jie mums patiems atrodydavo sunkiai įtikėtini, nors ir buvo tikri, o ne fantazijos sukurti.

Sykį prof. Biržiška prasitarė, kad, jeigu mes juos surašytume, sukurtume naują "Tūkstantis ir viena naktis" pasakojimų knygą. Toks jo pasakymas ir paskatino mane imtis plunksnos. Kai kurie tų įvykių dalyviai ar liudininkai jau mirę, kiti – nepasiekiami, tai man tenka užtikrinti skaitytojus, kad šiose knygose bus surašyta gryna tiesa, ir tai savo, kaip teisėjo garbės žodžiu paremta.

Esu numatęs parašyti tų atsiminimų 4 knygas: ligi "Mano vaikystė ir mokslo metai", "Penkeri metai Pietų

Rusijoje" – laikotarpis nuo universiteto baigimo ligi sugrįžimo į nepriklausomą Lietuvą, "Jis gyveno greta mūsų" – mano veikla Lietuvoje ir "Gyvenimas Vokietijoje".

Paskutinėje knygoje daugiausia rašysiu apie savo kaip teisėjo darbą, nes kitose srityse nesu ypatingai pasireiškęs. Tiesa, buvau siūlomas teisingumo ministerio ir Kauno miesto burmistro vietoms. Mėgau sportą ir ilgus metus buvau LFLS Centro valdybos pirmininku. Taip pat ėjau Teisininkų draugijos paskutinio pirmininko pareigas. Priklausiau ir kitokioms organizacijoms.

Iš teisėjavimo laikų kalbėsiu apie savo veiklą Taikos /Apylinkės/ teisėjo pareigose. Šias pareigas eidamas, susilaukiau gero įvertinimo. Kauno Miesto taryba darė pastangas Teisingumo ministerijoje, kad būtų įsteigta nauja teismo institucija – Garbės teisėjas – ir jo pareigos pasijulė mano kandidatūrą. Teisingumo ministeris su tuo nesutiko, bet mane jis greitai paaukštino, paskirdamas Kauno Apygardos teismo nariu, o vėliau perkėlė į Vyriausiąjį Tribunalą.

Greičiausiai dėl to, kad teisme nerūšiauvau žmonių pagal tautybę, religiją, visuomeninę padėtį bei pažintį su jais, buvau visų gerbiamas ir mėgiamas. Per visą gyvenimą, kur tik tarnavau, buvau renkamas į įvairius tarnautojų komitetus beveik vienbalsiai ir dažniausiai pirmininko pareigoms. Įstaigų tarnautojai, kolegos, viršininkai, net sargai rasdavo mane tinkamiausiu atstovauti jų interesams. Vyriausias tribunolas, užėjus bolševikams, irgi suteikė man pasitikėjimą.

Kai nuvažiuodavau dėstyti teisės mokslų į Dotnuvos Žemės ūkio akademiją, tai akademijos skerdžius mane vis kvietėsi į svečius, sakydamas:

– Keista, beveik visi mūsų profesoriai yra kilę iš kaimo, ūkininkų vaikai, o tamsta miestietis, net turtingos inteligentų šeimos vaikas, bet su jais aš kalbos nerandu tiek, kaip su tamsta. Tamsta man toks savas, kaip artimas gimnaitis...

Kai buvau Kauno miesto tarybos narys ir iškilo mano kandidatūra į burmistrus, tai socialdemokratų frakcijos atstovas Kipras Bielinis pasakė:

– Mūsų frakcijos nusistatymas – būti opozicijoje ir balsuoti prieš kiekvieną kitų frakcijų išstatytą kandidatą, išskyrus teisėją Butkį.

Tas jo pasakymas sulaukė mano paskyrimą į Vyriausiąjį tribunalą bent trejiems metams. Žinau, kad jis man nieko blogo nenorėjo, atvirkščiai, jis norėjo mane lyg ir paaugštinti.

Per visą gyvenimą buvau didelis idealistas ir žmonėse ieškojau tik gero, o ne blogo. Savo veiksmuose buvau drąsus, už ką ne kartą susilaukdavau neuztarnautų priekaištų. Bet tegul Dievas visiems jiems atleidžia. Man svarbiau buvo mano paties sąžinė, kad pats sau galėčiau pasakyti: esu švarus, nesusitepęs nei padaręs. Dėkoju Liet. knygos klubui, savo sūniui prof. Adolfui Butkiui ir dr. Birutei Saldukienei už rūpestį ir pagalbą šios knygos leidime. Taip pat Vladiui Butkienei-Čekonytei, idėjusiai daug darbo ir širdies ruošiant mano atsiminimus sapūdai, taisyusiai jų kalbą ir korektūrą.

gos miestą.

Spalio dvidešimtoji. Rusų lėktuvai tiesioginiai puola mūsų barakus. Visos turimos darbo jėgos įtrauktos į ruošiamą aredromo užminavimą. Skubėdami vežame sunkias bombas ir dedame jas į lietaus prilytas duobes. Iš darbo grįžtame vėlai, jau sutemus, pavargę, sušlapę ir purvini.

Gražus, žvaigždėtas vakaras. Žemėje čėžanų kritę medžių lapai. Rytuose girdėti kurtus žemės dūdesys. Einu į prausyklą ir galvoju apie praėjusias, gražias, žvaigždėtas naktis gimtinės padangėj. Šalia jurginiais apaugusio gonkelio, šalia rudenėjančios upės...

Tik staiga virš virtuvės pastato sužimba akinančiai raudona šviesa ir tuo pačiu momentu suklega artėjančio rusų lėktuvo kulkosvaidžio ugnis ir išmestų bombų stiprūs sprogimai. Instinktyviai puolau į arčiausiai pasitaikiusią apsaugos vienybę duobutę ir susitraukiau į kamuolį, saugodamas galvą.

Pro viršų prašvilpė keistu balsu sprogiusių bombų skeldžios. Iš prausyklos ir barakų praplumpo apsaugos beieškančių vyrų tėkmė, kiek įkabindami pasileido į bunkerius, slėptuves ir vienvietes duobes nežiūrind, kad jose daug prilyto vandens.

Rusų lėktuvus apsukęs ratą apie aredromą, skutamu žemu skridimu pakartojė dar kartą savo ataką ant mūsų, išmeta dar dvi bombas ir paleidžia kelias salves iš kulkosvaidžių į mus.

Jo tamsus siluetas lyg šikšnosparnis sužaižaruoja raudonų reketų šviesoje ir dingsta. Aerodromo ribose esantieji prožektoriai bando jį pagauti, bet jis nusikrenda šiaurės kryptimi ir pradingsta.

Išmestos fosforinės bombos išsiliepsnoja akinančia ugnimi, jos visai netoli virtuvės pastatų. Niekas jų negesina ir jų tvaisi šviesa apšviečia platų mūsų barakų rajoną.

Pavojui praėjus, lipame iš šlapų duobių, purvini, kojos šlapios iki kelių, pilni batai šalto purvino vandens. Nutraukiu batus, išpliu vandenį ir skubu į virtuvę pietų. Skuba ir kiti, pavėluosi – negausi. Tai pirmas tiesioginis rusų lėktuvų anpuolis ant mūsų Jurgaičiuose.

Pavojui praėjus, juokaujame ir gerai, kad viskas laimingai pasibaigė, nei užmuštų nei sužeistų nėra. Bet ne daug tetruko, kad būtumėm likę be pietų. Be to, gerai kad ir į mano duonos slėptuvę nepataikė, būtų trys duonos kepalaiukai pavirtę į trupinius", – guodėsi Mokytojas, visuomet dvigubai daugiau už kitus suvalgantis.

Spalio dvidešimt antroji. Iš ryto išsiųstosios bombininkų komandos grąžinamos atgal. Skubiai pradėdami evakuacijos darbai. Iš stalių dirbtuvės nešamos mūsų anksčiau sukaltos dėžės ir viskas iš raštinės, kantinos ir sandėlių skubiai pakuojuama greitai jų išvežimui. Ša-

Kaip komisariate vyksta darbas, pamačiau sekančio vizito metu.

Su Jegorovu nuėjome į Vyriausios Planavimo komisijos tekstilės skyrių. Aš pastebėjau, kad visi tarnautojai, net ir skyrių vedėjai, išskyrus pačius vyriausius viršininkus, neturėjo atskirų kabinetų, kad kiekviename kambaryje sėdėjo po du ir daugiau tarnautojų.

Ir čia, tik įėjus į pirmąjį aukštą, enkavedistas pasitikrino, ar mes turėjome užsisakę audienciją ir ar tas asmuo, pas kurį einame, apie mūsų atėjimą žinojo. Matyt, norint su kuo nors ištaigose pasimatyti, turėjai iš anksto telefonu apie tai susitarti.

Gavęs teigiamą atsakymą, enkavedistas iš karto kortelių dar nedavė. Kokią minutę palaukęs, jis ir vėl paskambyno telefonu į tą patį kambarį, tik jau kitam tarnautojui ir išklausinėjo, ar jis girdėjo, apie ką kalbėjo tarnautojas, kuriam jis prieš minutę skambino. Tik gavęs pirmojo tarnautojo pasikalbėjimo turinį, jis išrašė mums korteles.

Skyriaus viršininkas, į mūsų paklausimą, ką jis darbari veikia, linksmi atsakė:

– Nieko, aš imu porą savačių atosotogų!

Mat, jis baigė redaguoti šešių punktų aplinkraščių, kurių Komisarių taryba priėmė ir paskelbė visoms Sovietų respublikoms vadovautis.

– Argi aš neužsitarnavau ilgesnio poilsio? – baigė jis.

Jo kambaryje sėdėjo trys tarnautojai: pats viršininkas, kas, jo padėjėjas ir dar trečias, amžiumi pats jauniausias, tarnautojas.

– Pamanyk, – juokdamasis pasakojo viršininkas Jegorovi, – Maksi m /tai yra trečias tarnautojas/, tvarkydamas tekstilės medžiagų planus, apsiriko aštuoniolika milijonų metrų! Gali sau įsivaizduoti, kokia buvo košė! Vieni fabriškai gavo per daug, kiti – per mažai, vieni nežinojo, kur dėti gautas medžiagas, kiti – neturėjo darbininkams darbo! cha, cha, cha...

– Juk jūs trys dirbate viename kambaryje, ir neatrondo, kad turite per daug darbo. Ar nebūtų tiksliau višados vienas kito darbą ir apskaičiavi mus patikrinti? – paklausiau aš.

Viršininkas nustebęs pasižiūrėjo į mane.

– Tai ne mano reikalas! – nepatenkintas sumurmėjo jis.

Rodos, kad Sovietų santvarkoj visi turi dirbti, tai darbo valandomis gatvės turėtų būti apytuštės. Žinoma, gatvėse vaikščioja namų šeimininkės, na, ir komandiruotėse esą tarnautojai. Bet jose matėsi ir daug įstaigų tarnautojų su portfeliais rankose. Paaikškėjo, kad komisariatų tarnautojai mėgo pasivaikščiojimus. Vietoj skambinti telefonu, jie paprastai pasiima portfelį ir eina tenai pėsti. Dažnai net vieni kitų neranda ištaigose, nes yra pakeliui pas vienas kitą! Pasitaiko, kad jie taip vaikščioja gatvėmis po kelias dienas, negalėdami vienas kito rasti ištaigoje...

lia raštinės, pievoje sukuriamas lauzas ir deginami iš raštinės išnešti popieriai, greičiausiai slapti raštai. Jų deginimą prižiūri pats Špicas.

Vokiečiai kalba, kad rusai puola Gumbinę. Aerodrome gyvas lėktuvų judėjimas, kaip niekuomet anksčiau, kas keleta minučių pakyla ir leidžiasi naikintuvai ir bombonešiai.

Mūsų nuotauka pagyvėjo, atsibodo vietoje tūnoti. Vokiečiai pikti kaip širšės, bet ir be galo malonūs mūsų atžvilgiu...

Dienos metu keturi oro pavojai, vos spėjame bėgioti į slėptuves. Girdėti nesustojanti artilerijos dvikova, žemę drebinda atskiri stiprūs sprogimai. Dalį supakuotų daiktų sunkvežimiais išveža į artimiausią geležinkelio stotį. Mus varinėja nuo vieno darbo prie kito, nespėjame, visur didelis skubotumas, dirba ir Varnagė su Gefreiteriu, bėginėja Špicas.

Nespėję pavalgyti pietų, skubiai vykstame į bombų sandėlius. Jas pakrauname į sunkvežimius ir gabename į Bahelino geležinkelio stotį, kur jas turime perkrauti į vagonus. Dirbame beveik visą naktį iki paryčio ir labai pavargstame. Rusų iš lėktuvų išmestos bombos apšviečia judančius sunkvežimius ir pakraunamą traukinį. Be mūsų, prie bombų pakrovimo dirba ir vokiečių civiliai, suvaryti iš apylinkės.

Pro šalį geležinkelio linijos einančiu keliu, visą naktį traukiasi nenutrūkstama pabėgėlių srovė. Rieda šimtai sunkiai pakrautų vežimų, juos sėka kraštą aplėdžiantieji žmonės, ant vežimų niūkso vargingai besnaudžiančiųjų siluetai. Bemanevruojantis traukinys laikinai sustabdo nesibaigiančią pabėgėlių koloną. Užtinkame ir savų tautiečių nuo Vilkaviškio, Šakių, Marijampolės.

Iš darbo grįžtame jau auštant. Akys merkiiasi nemiegotam miegui, snaudžiamė, sunkvežimis pasišokinėdamas rieda, juk ir visą dieną vežiojęs sunkų krovinį, nori atsidusti. Šoferis, jaunas vokieťukas, kietai laiko vairą, kad nenukryptų į pakelės griovį.

Pasiekę barakus, krentame į lovas poilsui. Bet vos spėjome sumerkti akis, kaip erzinantis Varnagės švilpukas šaukia mus keltis. Drebdami nuo rytmečio šalnos, skubame į virtuvę atsinešti atšildytos vakarykščios kavos. Vos spėjė išgerti, vėl sėdame į tuos pačius sunkvežimius ir į stotį, baigti nebaigto pakrovimo bombų. Ir taip visą dieną, be jokio atodūsių, be jokios pertraukos, turime skubėti iki vakaro pakrauti visas bombas. O jų šimtai... Nė vienos nevalia palikti priešiui.

Nuo surūdijusio metalo mūsų drabužiai susitėpė rūdimis ir mūsų rankose prasitrynė pūsles. Nuo sunkaus svorio kilnojimo skauda nugarą. Baigus darbą, jau vakare grįžus į barakus, galvojame jau tikrai gausime pailsėti. /b.d./

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Juozas Šilėnas

VEIDU Į ŠIAURĘ

Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

JURGAIČIŲ PADANGĖJE

/ tęsinys /

33 —

Netoli mūsų barakų lauke, supylė du didelius kapčius bulvių, laikinai jas uždengdami šiaudais ir žemėm. Vakare bendrom jėgom atsitempiam kibirą bulvių. Išsiverdam ir valgom. Jos tinka ir su margarinu ir su marmeladu.

Nutariam suorganizuoti sėkmingesnę bulvių "kombinavimą. Liudas vietoje iki šiolei prižadėtos ir dar nepristatytos žasies, prižada atnešti didelį puodą. Virtuvėje dirbantieji prižada "sukombinuoti" druskos. Vanagas kažkur tai pas "baurą" matęs numestą keptuvę. Vytautas iš skardos žada padaryti tarką.

Maisto kūną išpylė skaudūs piktšasiai, matyti nuo gauto persalimo ar maisto. Jei nepraeis turėsiu eiti į ambulatoriją.

Spalio keturioliktoji. Radijo pranešimu rusai pradėjo Klaipėdos puolimą. Netoli Palangos išmetė didelį desantą. Smarkios kautynės vyksta prie Liepojos, vakarų fronto puolimo ofenzyva sąjungininkų rankose.

Pirmą kartą oro aliarimas dienos metu; vakare net du kartus turime neštis į slėptuvę. Visą dieną įtemptai dirbame, vežame bombas ir dedame į anksčiau aerodrome iškastas duobes ir paruošiamė jas sprogdinimui.

Spalio penkioliktoji. Vokiečių pranešimu, šiandieną nuo žaizdų mirė garsusis vokiečių feldmaršalas Roemeris. Vokiečių kariuomenė "planingai" traukiasi iš pietinės Graitkijos. Ją neatlaidžiai persekioja graikų partizanai. Rytų fronte, rusų kariuomenė pradėjo stiprų spaudimą Gumbinės kryptimi.

Vokiečiai vėl visu mastu pradėjo civilių gyventojų evakaciją. Visiems gyventojams nuo Lietuvos pasienio įsakta pasitraukti į Vokietijos gilumą. Ūkiuose paliekama po vieną žmogų gyvuliams prižiūrėti. Visais keliais pietų kryptim užplūdo važiuotų pabėgėlių kolonos. Naktį ilgas oro pavojus virš mūsų padangės. Nesulaikoma artėja fronto grėsmė.

Spalio septynioliktoji. Rusų ofenzyva nukreipta į Ry-

4 psl.

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE/

Alytėje gaminami šaldytuvai yra eksportuojami į Bulgariją, Kubą, Graikiją, Lenkiją. Naujausias modelis Snaigė 15, kuris atitirpsta automatiškai ir lentynas galima nureguliuoti norimame aukštyje.

Tačiau, kaip matome - ženklas CCCP, o Lietuvos vardo nėra iš tolo. Kodėl? Už gerai gaminamas prekes gera dalis valiutos nukeliauja į Maskvą. Būtų suprantamas mandagumas pažymėti kraštą, kur prekės gaminamos.

NUBAUDĖ MIRTIMI ŽUDIKUS

Sovietų Aukšč. Teismas paskyrė mirties bausmę Pamušio bažnyčios klebono Leono Mažeikos ir jo šeimininkės Teklės Martinaitytės žudikui Adolfui Kazlauskui. Jo bendrei O. Baltramiejū - nienei - 4 m. kalėjimo darbo stovykloje ir priverstinis gydymas nuo alkoholizmo.

TEATRO PIONIERIAUS ANTANO SUTKAUS PAMINĖJIMAS

Spaudoje buvo paminėta Lietuvos teatro pionieriaus, aktoriaus ir režisoriaus Antano Sutkaus 90 m. gimimo sukaktis. Jis yra parašęs nemažai straipsnių teatro kritikos klausimais. Jo straipsniai ir dabar dar nėra nustoję savo vertės. Kai kurie jų buvo minėjimo proga atspausdinti.

1918 m. jau buvo suorganizuavęs teatro grupę, vėliau tūrė ir vadovavo Vilkelakio Satyriniam Teatrui ir Tautos Teatrui. Jis tapo Kauno Valstybinio Teatro direktorium 1926-28 m., radifono direktorium 1929-34 m., tuo pat metu režisuodamas Kauno Dramos Teatre. 1936-38 m. pastatė 3 dramos veikalus Klaipėdos Teatrui.

Nuo 1944-48 m. buvo Kauno Dramos Teatro meno vadovas. Vėliau dirbo filmose, pasitraukė į pensiją.

Vienas iš jo nuopelnų yra tai, kad jis griežtai reikalavo taisyklingos lietuvių kalbos tiek studijiniuose darbuose, tiek repeticiuose.

BULGARIJOJE TRYS LIETUVIAI AKTORIAI

Bulgarijoje sukama serijinė filmas apie smuikininko Paganini gyvenimą. Joje dalyvauja 3 lietuviai aktoriai: Donatas Barionis, Juozas Budraitis, Vytautas Tomkus.

MINĖJO IEVĄ SIMONAITYTE

Suėjo 85 m. nuo rašytojos Ievos Simonaitytės gimimo. Ši sukaktis buvo paminėta Gargžduose, specialiam literatūros vakare. Klaipėdos ir apylinkių bibliotekose vyko jos knygų parodos.

Rašytoja iškilo Lietuvos Nepriklausomybės metu, buvo įvertinta premija ir jai teikiama stipendija.

SUNKU APRŪPINTI MĖSA IR PIENO PRODUKTAIS

Negali nuslėpti kai kurių trūkumų prekių, kurios būtinai kasdieniam gyvenimui.

Apie gyventojų aprūpinimo mėsa ir pieno produktais sunkumus kalbėjo Lietuvos komunistų partijos I-asis sekretorius Petras Griškevičius. Kaltė kaip paprastai oficialiai sakoma - blogas praieitų metų derlius. Iš jo išplaukia gyvulių pašaro trūkumas ir pieno primelžimas.

Kad kalta okupacinė burokracija ir lietuvių valstybės bei tautos išnaudojimas negi prisipažinti? Štai vienas pavyzdėlis, kaip didysis "globėjas" išmokė tvarkytis:

Radviliškio rajono Šeduvos miestelio gyventojai sako, kad jų ganyklos prastos, ir niekas nesirūpina jų pagerinimu. Jų ir neturėjama, kad ir laikas nuo laiko.

Už pieno pristatymą gyventojams priklauso kombinuotieji pašarai. Juos gali gauti tik už talonus. Šeduvos parduotuvėje kombinuotų pašarų nėra ir už trijų mėnesių talonai nebegalioja. Paprašius juos pratęsti/ iki atsirast krautuvėje pašaro/, nieko iš to neišėjo. Buvo atsakyta "pagal raidę" - įsigyti laiku neišpirkote, tai patys kalti...

Kas iš to "grandiozinio" pramonės statymo, įsigyti prasto valgio žemės ūkio krašte negalima tinkamai suorganizuoti...

DRUSKOS ISTORIJA IR JŲ SUKELIAMI PAVOJAI

P. INDREIKA

Druska žmogų lydėjo per visus amžius. Jis ją naudojo maisto konservavimui ir skonio pagerinimui. Tačiau dabar gydytojai druską priiskiria prie arčiausių žmogaus sveikatos priešių, nes ji padidina kraujo spaudimą ir gali iššaukti širdies priepuolius. Nuo perdidelio druskos vartojimo ir širdies sutrikimų miršta apie 40% žmonių. Todėl gydytojai pataria sumažinti arba visai susilaikyti nuo druskos vartojimo, kad išvengtume staigios ir neįtikėtinos mirties.

Gamtoje yra neriboti išteklių druskos. Ji randama ne grynai pavidale, bet susijungusi su kitais chemikalais: magnio chloridu, kalciumu, natriu ir kt., kurie yra kenksmingi žmogaus sveikatai. Išskyrus iš druskos šiuos chemikalus, iš jų pagaminama miltai, akmuo, skalbi milteliai, geriamoji soda ir kiti produktai. Milžiniški kiekiai druskos yra ištirpę vandenynuose, išdžiūvusiose pelkėse ir dykumose, trykstančiuose iš žemės šaltiniuose, kurių nestokoja ir Lietuvoje/Birštone, Druskininkuose, Staliskėse/.

Dideli druskos klotai randami Sacharos dykumoje, kurio nuo seniausių laikų buvo eksploatuojami.

Graikų istorikas Herodotas / 485-425 pr. Kr./ yra aprašęs žmonių gyvenimo papročius ir net druskos gabenimą iš Sacharos į Egiptą, iš kurio ji laivais buvo pergabenama į Graikiją, Konstantinopolį ir toliau į Vidurio Europą, kur gyventojai ją labai vertino, mokėdami už ją net auksu.

Romėnai druskai suteikė vardą "sal" nuo deivės "Salus", gerovės ir sveikatos globėjos. Jos garbiniui Romoje buvo pastatyta šventykla, kurioje buvo atliekamos linksmo pobūdžio apeigos - aukso ir sveikatos amžiui prisiminti, kada visi buvo lygūs ir laimingi, ir kartu su ponais valgė ir gėrė. Pro deivės Salus šventyklą buvo pravedęs per Romą einąs didysis kelias Via Salara. Juo žygiuodavo Romos kariai ir traukdavo pirklius, gabenami druska iš Ostijos uosto, esančio Tiberio upės žiotyse, pagarsėjusio druskos prekyba. Druską romėnai labai vertindavo kaip maisto konservavimo priemonę, mokėdami kariaus net algas druska, vadindami tą algos dalį "salarium argentum". Vėliau anglosaksai pasisavino šį terminą ir pasidarė žodį "salary".

Druską buvo pamėgę ir žydai, kurios vardas pateko net į Senąjį Testamentą, nes žydai, aukodami Dievui auką, visada ją apibarstydavo druska. Jiems begyvenant pienu ir medum tekančioje Kanaano žemėje, jie išdyko ir už papročių palaidumą Dievas nubaudė Sodomos ir Gomoros miestus ugnimi. Kad išgelbėjus padorią Loto šeimą nuo baisios ugnies bausmės, buvo atsiųsta pora angelų, kurie veddami Loto šeimą išpėjo neatsigręžti į aplėidžiamus miestus. Loto žmona neiškentusi atsigręžė ir tuojau pat virto druskos stulpu...

Romos katalikų tikėjime buvo išgalvotas paprotys naujagimiui, sulaukusiam 8 dienų, apibarstyti lūpytes druska. Dabar krikštijant naujagimis irgi apšlakstomas pasūdytu vandeniu, simbolizškai apsaugojant nuo piktosios dvasios kėslių. Evangelijoje irgi yra išsireikšimas, tariant "Jūs esate žemės druska, kurie dabojaite avių kaimenė..."

Viduriniaisiais amžiais druska truputį nuslydo nuo savo garbingos vietos susimaišydama su burtais ir išispraudė į jų simboliką, ne pamesdama savo galios apsaugoti žmones nuo piktyčių dvasių apsidėmo. Leonardo da Vinci, kurdamas Paskutinės Vakarienės kūrinių, Kristaus išdaviką Judą pavaiždavo labai susijaudinusi, kad net druską pabėrė ant stalo ir, kaip padavimas sako, piktoji dvasia buvo jį nutvėrusi už rankų, kad jis prieš išduodamas Kristų, jų nenusiplautų druska, nes tada visas sandėris nebegaliojtu.

Dabar jaunavedžiai irgi suininkami su duona ir druska, linkint jiems sėkmingo gyvenimo, kasdieninės duonos ir druskos, kuri apsaugotų juos nuo viso pikto.

Druskos vartojimo paprotys į mūsų tautos papročius gal būt išispraudė tik apie X a., nes tuo maždaug metu druska galėjo pasiekti Baltijos tautos didžiuoju Dniepro upės keliu. Kronikininkas Wulfstan mini, kad pirmieji druską pradėjo vartoti Rytų Prūsai, gyvenantieji prie Elbingio upės, kur buvo susidaręs nemažas jos prekybos centras prie Truso, vokiškai vadinamo Drausen, nuo kurio lietuviai druską pakrikštijo šiuo vardu.

Didieji Lietuvos kunigaikščiai gyventojus aprūpindavo druska, ją įveždami iš kitų kraštų, bet kartu nepamiršdami ją apkrauti ir muitais. Pav., už maišą ėmė po 4 grašius, o už statinę net 45 gr.

Baudžiavos laikais ponai, parduodami baudžiauninkams druską, lupdavo dar didesnius mokesčius.

Kryžiuočių ordinui druska buvo pelningas verslas. Jie buvo Kaune įsteigę net druskos sandėlius dėl kurių kilavo nesuspilamųjų dėl nelegalios prekybos ir pn.

Druska be gerų savo privalumų yra sukėlus ir maištų prieš valdžią. Prancūzijoje nuo senų laikų buvo išgalvotas paprotys, kad druską pirkis tegalima tik iš karaliaus išlaikomų sandėlių, sumokant tikrą mokesčių, vadinamą "gabelle". Viešpataujant karaliui Liudvikui XVI /1754-93/ druskos mokesčiai buvo labai padidinti, nes karalius buvo didelis biljardo mėgėjas ir dažnai prasišlavdavo dideliems. Nebegalėdamas biudžeto subalansuoti, o be to, remdamas Amerikos revoliuciją prieš anglos, dar labiau įbrido į skolas, visai ištuštindamas iždą. Nuolat didinami druskai mokesčiai sukėlė tikrą revoliuciją prieš karalių.

Valdant Anglijai Indiją ir anglams nuolat didinant

KREIVI VEIDRODŽIAI

IŠ MŪSŲ POGRINDŽIO SPAUDOS: RAUDONASIS ROJUS

/pabaiga/

Vėjai baras, vyrai tarias. Bet kai kartą susitars, išvaikys gaujas smirdalių ir jų nagines apars.

Kaimas rinko iš palėpių Aprūdijusius ginklus Ir su šakėmis raistuos slėpės Kai mo kraštas atkaklus.

Amžių amžiais miškas drąsiai Dengė vyrus Lietuvos, Tai ne vienas "raudonasis" Grįš ir šiandien be galvos.

Nesuspėjo "nabagėliai" Mus pakeisti jų meškom... Vieną rytą atsikėlė Žiūrim, - bėga "basikom".

Bėga bintus prisimynę Tiesiai verčiasi kūliu, Kitas saulę stalininę Nešasi su mėnuliu.

Stebis kaimas: "Kas čia daros?" Ir neaišku iš tiesų... Ar bėgimas čia, ar karas, Ar lenktynės su rusu?

Kas prie raisto pasimaišė, To lietuvis nepaleis... Už "raudonąjį" ragaišį Kūlė rusą spragilais.

Še už peklą, še už rojų, Už tarybų arbūzus! Ir suplojo, pakartojo: Už vyžas ir kolchozus!

Laksto rusai po Paprūsę, Partizanai jau Kaune, "Lietuva - tėvynė mūsų" Gieda radijas kalne.

druskai mokesčius, 1930 m. Mahatma Gandhi suorganizuavo indų sąjūdį prieš anglų druskos monopolį ir atgavo nepriklausomybę. Matome, kad druska turi stiprų politinį poveikį. / Todėl, ar nevertėtų ir mūsų veiksniams apsiplauti pasūdytu vandeniu, kad sujungus visas "kastas" bendrai kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės, kaip padarė indai? /

Nepriklausomybės laikais "Lietūkis buvo įgijęs druskos importo monopoliją daugiausiai importuodavo iš Sovietų Sąjungos. Stambiosios Lietuvos prekybos bendrovės buvo jau išsigijusios net 12 prekybinių laivų, kuriuos panaudodavo ir druskos gabenimui iš Leningrado į Klaipėdą. Laivai šiatuliai"

bevežant druskos krovinį, užplaukus Baltijos jūroje ant povandeninių uolų, pramušus dugną, jis labai greitai paskeno. Taip to laivo bolševikams ir neteko nusavinti.

1938 m. ir man teko plaukti su laivu "Marijampolė" į Leningradą priimti druskos krovinį, nes maskoliai buvo labai nesąžiningi ir visada trūkavo svorio. Trūkumų jie niekada nepripažindavo. Stebinti Leningrade druskos pakrovimą, paaiškėjo, kad darbininkai su vežimėliais gabendami ar svarstyklų pasverdavo, bet grįžtant su druska aplipusiais ratais, pasidarydavo svorio skirtumas, kurį jie iškaitydavo, kaip gryną druską. Išaiškinius priežastį, daugiau trūkumų nebebūdavo.

1982 METU

EKSKURSIJOS I LIETUVĄ

GEGUŽĖS 27, LIEPOS 22 ir RUGSĖJO 9
14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU IR APRODYMU:

- VILNIUS -
- MASKVA -
- LENINGRADAS -

Taipgi, mes paruošime reikalingus dokumentus atsikviesti vizitui Jūsų gimines iš Lietuvos!

KELIONĖS LĖKTUVU Į MIAMI TIK \$169.00.

Kreiptis: ADRIA VOYAGE INC.
4159 St. LAWRENCE Blvd.,
MONTREAL, P. Q. H2W 1Y7

30 METŲ PATYRIMAS KELIONIŲ PATARNAVIME!
TEL: (514) 844-5644

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Jaiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11.30 IKI 12 VAL. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

14 %	už 90 dienų term. ind.
14 %	už 6 mėn. term. ind.
14 1/2 %	už 1 metų term. ind.
13 %	už 3 metų term. ind.
15 %	už pensijų planą
14 %	už namų planą
14 %	už specialias taup. sask.
11 %	už taupymo sask.
6 %	už čekių sask.

IMA:

už asm. paskolas nuo 18 1/2 %
už mortgičius nuo 17 1/2 %

AKTYVAI VIRŠ 29 MIL. DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10 - 3	90 dienų termin. indėlius	14	%
Antrodieniais	10 - 3	180-185 d. term. ind.	14	%
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 1 metų	14½	%
Ketvirtadieniais	10 - 8	term. indėlius 3 metų	13	%
Penktadieniais	10 - 8	pensijų s-tą	15	%
Šeštadieniais	9 - 1	spec. taup. s-tą	14	%
Sekmadieniais	9.30 - 1	taupomąją s-tą	11	%
		depozitų-čekių s-tą	6	%
		DUODA PASKOLAS:		
		asmenines nuo	18½	%
		mortgicčius nuo	17¾	%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmadi. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal sutaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčių už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

DĖMESIO BUVUSIEMS "AUŠROS" GIMNAZIJOS MOKYTOJAMS IR MOKINIAMS!

! "Aušros" gimnazijos suvažiavimą Chicagoje š.m. gegužės 28-30 dienomis yra užsakytas 39 vietų autobusas. Kelionė į abi puses kainuoja apie \$60.00.

Autobusus išvyksta nuo Lietuvių Namų Toronte gegužės 28 d. penktadienį, 8 val. vakaro, o gegužės 31 d., pirmadienį, 9 val. ryto aplėdžia Chicago. Norinčius važiuoti autobusu, prašome registruotis pas E. SENKUVIENĘ: 535-2625 arba "All Seasons Travel" V. BAČENĄ: 533-3531 iki balandžio 30 dienos.

Nesusidarius reikiamam keleivių skaičiui, gegužės 1 d. autobusas bus atšauktas.

Kviečiame registruotis ir ne aušroks, kurie tą savaitgalį norėtų aplankyti Chicago, pasinaudojant labai nebrangia kelione kaina.

RENGĖJAI

G. Adomaitienė

IDOMIOS KANADOS JAUNIMO SVARSTYBOS

Kanados lietuvių jaunieji is a success"- šis anglų po- intelektualai š. m. kovo 7 d. sakis ypatingai tiko ir išryš- Lietuvių Namuose apsva- kėjo šiose jaunimo veiklos- tē aktualią temą Pasaulio svarstybose.

Lietuvių Jaunimo Veikla". Paskaitininkais pakviesti 4 jauni lietuviai, baigę moks- Visi kalbėtojai priklauso lus ir dirbą savo profesijose: PLJS organizacijai ir kalbė- Zita BERSĖNAITĖ, Laima jo daugiausiai apie paskuti- BERŽINYTĖ, Dainora JUO- niųjų poros metų veiklą. Sa- ZAPAVIČIUTĖ ir Paulius vus paminėtus reikšminges- KURAS.

nus įvykius kiekvienas pa- Pirmoji prabilo Laima vaizdavo ir skaidrėmis. Beržinytė. Ji yra gimnazijos Moderatorium parinktas taip pat vienas iš jaunųjų - mokytoja, dėsto prancūzų dr. Eim. Birgiolas, kuris visus kalbėtojus tinkamai kalbą. Pasirinktoji tema- pristatė publikai. "Jaunųjų lietuvių veikla Aus- tralijoje", kur ji pati yra ke- "Coming together is a be- gining, staying together - a progress, working together,

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NOTI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir Mimico Ave. kampas) TORONTE, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

A. LUKOŠIUS

ŽEMĖ LAUKIA NAUJŲ VIEVERSIŲ /tęsinys/

Paskutinėmis dienomis tu- rėjau nemažai darbo. Kaip tik šiandien baigėsi žiemos egzaminų sesija. Laikiau du egzaminus. Pasisekė labai gerai. C kai gerai sekasi, tai ir didžiausiu optimistu, rados pasidariai. Tik gyvenk, nesinervink, dažniau juokis, daugiau vitaminų valgyk ir jei ne tau pačiam, tai bent kitiems atrodytų, kad tau viskas einasi neblogai. Dar a- kademijoje liko mokyti apie šešis mėnesius, o liepos pradžioje gaunu į rankas dip- lomą ir pradėdū dirbti kaip tikras veterinarijos gydyto- jas ir galvoju tik apie savo pacientus. Na, žinoma, žino- ma, reikia galvoti ir apie kažką daugiau, nes ne vien darbu žmogus gyvas.

Net man keista pagalvo- jus, kad šiais metais labai daug kas keičiasi mano gy- venime. Prasidės darbas, o tuoja pat reikės eiti tarnau- ti į kariuomenę. Kaip ten bus nežinau, kur būsiu nežinau, ką darysiu nežinau.

Žodžiu, pats didžiausias klaustukas mano gyvenime. Ir tas viskas paaiškės rudenį, spalio arba lapkričio mė- nesį. Žodžiu teks pusantrų metų pagyventi ant valdiškos duonos.

Mūsų giminėje viskas ei- na po senovei. Visi sveiki, gyvi, kiekvienas užsiėmęs savo darbais, susitinkame vis labai retai. Kiekvienas tik lekia, bėga, sukasi kaip vijurkas, net žmoniškai pasik- albėti negali. Či tai tampa, ot tai laikai atėjo.

C šiaip Lietuvoje žiema, tikra žiema, kokią seniai be- regėjome ir kokią miglotai prisimenu iš vaikystės die- nų. Tiek sniego, šalčio atne- šė šiaurės vėjai, kad užpustė užvertė sniegais kaimus ir miestus, kelius ir kelelius.

Visa Europa šaukė rėkė apie neregėtus šalčius ir pū- gas, apie didžiulės sniego pusrnis, apie nepravažiuoja- mus kelius ir autostradas, apie uždarytus aerodromus ir lūžinėjančius nuo sniego savorio gamyklų stogus.

Tai vėl gi iš kito krašto jau klausyk rėkia: šiltas o- ras, potvyniai, atlydžiai di- džiuliai ir vos ne pasaulio pabaiga. Tik Lietuva- nors nemažiau to sniego ir šalčio gavo ir nemažiau mus užpū- tē ir užvertē vėtros pusim, bet nedejavom. Tik pasipustę delnus, ramiai tikrai lietu- viškai prastumdėm sniegus, pravalėm pusrnis, atkasėm

Gyvenimo standartas ten labai panašus į Amerikos, tik mažiau to amerikonomams įgimto skubėjimo. Organi- zacinė veikla panaši, bet jų sportininkai pranašesni už kitus / net amerikiečius/. Skautai, taut. šokių grupės- veiklia neblogai, ateitininkai- silpni. Bendrai paėmus- yra parapijos ir Lietuvių Namai, bet lietuviai išsiėmė ir to- limos distancijos kartais nenugalimos, o tai paraly- žuoja ir geriausius norus bei planus.

Laima suskirstė lietuvius į 3 grupes/kas charakterin- ga ir kituose žemynuose/- vieni dirba ir dalyvauja vi- sur, kur tik liečiama lietu- viška veikla, antrieji- tik at- vyksta pasižiūrėti, o tretieji /nors dar ir prisipažįsta esą lietuviai/- pasyvūs viskam. Sako, tegul dirba kiti, nes neturime laiko.

kelius ir autostradas. Nežu- vome, ir vėl sau ramiai, gra- žiai gyvenome...

Ir Kaunas rodos, visas su- kilo prieš žiemos paikystes. Žaliakalny ir prie Rotušės išaugo pusnys už žmogų aukštesnės ir vėjai lyg ruo- šėsi užpustyti senolę Kauno pilį. Tik atlaikė pilis. Kaip atlaikė šimtmečių našta, kaip atlaikė švėtimtaučių antpuolius, kaip atlaikė ugnį, vandenį, kalavijų plieną ir bambų sprogimus. Ji, nors sena ir apgriuvus, bet nepra- radusi savo didybės. Ji Kau- no garbė. Ji mena šlovingą Kauno praeitį, stebi dabartį, žino ateitį. Ir tos didžiulės sniego pusnys nugulė pilies kuorus, atrodo lyg sumuštos kalavijuočių eilės, nuo žmiai puolę, bet atsimušę į didingą ir nesugriaujamą pilies sie- ną. Stovėk, stovėk pilie, te- kėk, Nemune, tekėk, Nerie, klestėk Kaune, klestėk mano jaunystės, mano įkvėpimo mieste.

C laukai, laukai! Grožybė neišpasakyta. Kaip malonu išeiti vakare už miesto, kai tik vėjas tau drumsčia ra- mybė ir nedidelis šaltukas žnaibo skruostus ir rankas. Sausis, pats viduržiemis. Ei- ni laukais ir lyg jauti, kaip giliai, giliai po sniegu miega žiemkenčiai, lyg jauti, kad sniegas kvepia duona. Miega žemelė, miega tėviškė Su- valkija, miega Lietuvos že- melė baltu miegu. Bet mie- gas tas negilus, greit prasi- blaivantis. Miškai ir pievos, laukai laukeliai ir arimų va- gos dūsta, trokšta po sun- klais sniego patalais. Kaip išsilgo žemė gryo, tyro oro. Visa savo esybe, visa širdim pajunti kaip veržiasi oran suartos vagos, kaip kilnoja žemė savo galingą krūtinę. Bet jau netoli netoli pavasa- ris, dar keletas akimirkų, keletas dienų ir atgarmės pavasaris su drungnu vėju, su bundančios žemės kvapu. Jau jaučia, jaučia žemė nau- jo pavasario šauklus.

Žemė laukia pavasario ir ji sulauks, nes pavasaris ne- gali neateiti, žemė laukia savo naujų vieversių, ir ji sulauks, nes vieversiai nega- li neparskristi.

Žemė laukia savo atgimi- mo, nes ji negali neatgimti, negali nežydyti.

Tad laukime ir mes pava- sario, laukime žemės sužy- dėjimo, laukime naujų vie- versių...

Australijos lietuvių jauni- mas nepriėjo vieningos nuo- monės įsteigti atskirą jau- nimo organizaciją. Jie tiki, kad dirbant kartu su senąja karta, jauni mas pasimoko ir pasekmės geresnės, nes be- veik visur priklauso tie pa- tys asmenys. Atsiskyrus, gali būti per mažai ir vienoje ir kitoje pusėje.

Laima pradėjo savo skaid- res su kengūros vaizdu, nes tai esą ženklas, kad ji buvo Australijoje.

Antroji kalbėtoja-Dainora Juozapavičiūtė, universitetą baigusi Toronte ir viena iš studentų lietuvių klubo stei- gėjų universitete.

Ji atpasakojo savo išpu- džius, patirtus Europoje, y- pač iš IV-tojo Pasaulio Lie- tuvių Jaunimo Kongreso, vy- kusio Anglijoje ir Vokietijo- je. Anglijos lietuviai turi pa- rapijas, savo Lietuvių Namus

APDRAUDA

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

1982 metais numatytos

EKSKURSIJOS

VILNIUS IR KITI
EUROPOS MIESTAI

GEGUŽĖS 26

BIRŽELIO 16

LIEPOS 8

LIEPOS 22

RUGPJŪČIO 11

RUGSĖJO 1

RUGSĖJO 29

Galima važiuoti vienai arba dviem savaitėm grupėje, arba pavieniui.

Smulkesnių žinių teirautis žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.

TORONTO, Ont.

M6P 1A5

Visais kelioniu reikalais

bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

UŽUOJAUTA

Reiškiame nuoširdžią užuojautą dr. Juozui SENIKUI ir šeimai, mirus jo broliui Kaziui SENIKUI Chicagoje —

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

ir Lietuvių Sodybą/netoli Londono. Ekonomiška silp- niau įsikūrę, negu mes šia- me žemyne. Jaunimo nuotai- kos panašios kaip ir čia. Tarp savęs vartoja tik anglų kalbą, daug nemokančių lie- tuviškai. Vadovų-didelė trū- kuma, bet vis dėl to buvo į- steigta Jaunimo Sąjunga. Ji turi panašias organizacijas, kaip ir Kanados jauni mas. Vieną svarbią vadovybęje spragą užpildo Mr. Briant, anglų kilmės vyras, vedęs lietuvaitę, gerai išmokęs lie- tuviškai ir visur būna tarp vadovų pirmose gretose. Be jo - niekur neapsieinama / skaidrėse jis matėsi su marškiniais, išpuoštais lie- tuviškomis emblemomis/. Jis ir savo sūnų moko lietuviš- kai ir visom jėgom dirba lietuvių bendruomenei.

Vokietijoje - daugiausia veiklos Vasario 16-tosios Gimnazijoje. Ten gerai vei- kia tautinių šokių grupė ir aišku, kalbos atžvilgiu, jie visi moka pakankamai lietu- viškai.

Prancūzijoje taip pat Dai- norai teko dalyvauti. Ten tik Paryžiuje ir artimose apy- linkėse yra saujelė lietuvių, bet jaunimo dauguma labai mažai kalba lietuviškai. Ta- čiau ir tie, kurie visai ne- moka kalbos, vistiek domisi savo kilmę ir rodo patrio- tiškumo žymių. Nėra progų jiems susiorganizuoti ir bent lietuvių kalbos išmokyti. Nėra organizatorių. Minėtinas į- našas Paryžiuje/pabrėžė Dainora/, tai torontiško A. Šileikos ir jo žmonos, kurie ten gyvena bent metus/prieš Kongresą ir padėjo paryžie- čiams jam pasiruošti. Jų net 11 atstovų nuvyko į suvaži- vimą Anglijon.

Dainoros skaidrėse matė- si, kaip įdomiai, džiaugsmi- gai ir veiksmingai jaunimas praleido Kongreso dienas, dažnai jas prailgindami net ir po vidurnakčio. Atrodo, kad draugiškos nuotaikos ten netrūko.

Paulius Kuras- neseniai baigęs universitetą, dirba Hamiltone, bet atranda laiko ir lietuviškai veiklai. Jis yra buvęs Š. Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos p-ku, o paskutiniu laiku Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso rengėjų komisijos narys. Jis trumpai apibūdino 1983 m. būsimi Kongreso gaires/.

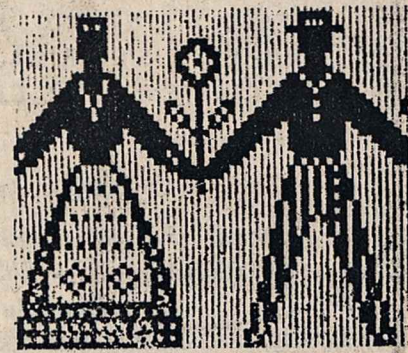
/ bus daugiau /

DAINOS IR POEZIJOS VAKARAS

Sol. Ginos ČAPKAUSKIE- NĖS PLOKŠTELEI LEISTI VAJAUS KOMITETAS rengia koncertą BALANDŽIO 4 d., 6 val., LIETUVIŲ NAMUOSE. Programą atliks sol. G. Čapkauskienė ir poetas Hen- rikas Nagys.

RELIGINĖS ŠALPOS

LIETUVOJE POPIETĖ įvyks ANAPILIO salėje, BA- LANDŽIO 4 d., sekmadienį po pamaldų, 12 v. 30. Stalai yra numeruoti, bilietus pra- šoma išgyti iš anksto. Pa- grindinis kalbėtojas kun dr. F. Juzevičius iš Montrelio.

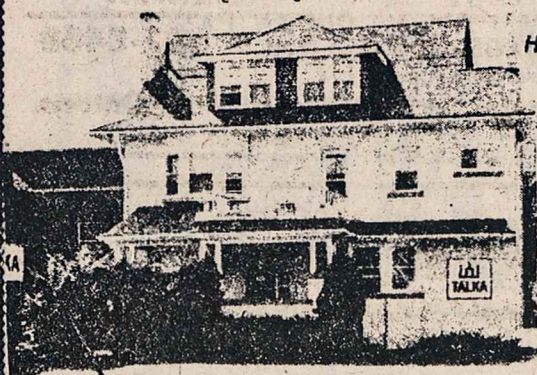

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%	nekiln. turto pask. 18%
santaukas 12%	asmeninės paskolas 20%
term. depoz. 1 m. 14 3/4%	
term. depoz. 3 m. 13%	
reg. pensijų fondo 14%	
90 dieno depozitus 14 1/4%	

Ne mokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais—ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val. šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos—rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

PENSININKŲ "SIETYNAS"

Lietuvių Pensininkų Klubas "Sietynas" nariai dabar atostogauja savo pastogėse, belaukdami jau ne už kalnų esančio pavasario. Tačiau, dalis jų vistiek dar ateina į erdvas miesto valdybos pensininkams skirtas patalpas palošti kortomis, pasikalbėti ir pasidalinti naujais išspūdziais ar ir prisiminti senesnius, idomius nuotykius. Šiomis patalpomis naudojasi ir lietuviai šachmatininkai, skirtomis dienomis čia palošia draugiškas ar turnyrines partijas. Šalia lietuvių, didelės salės kampuose, susimetusios būriais ir kitos etninės grupės. Jų vyrai irgi lošia kortomis ar šaškėmis. Moterys daugiausiai užsiima išsiuvinėjimo, mezgimo ar lėlių siuvimo darbais. Čia pat galima gauti ir kavos puodelį tik už 30 centų ar sausainių maišuką irgi už žemą kainą. Mėgėjams yra ir nedidelis biliardų lošti staliukas.

Klubo p-kas Pranas ENSKAITIS, dėl pasilpusių akių iš turimų pareigų pasitraukė, Klubui vadovavęs per 7 metus. Pareigas perdavė Klubui vice-p-kui Petriui LUKOŠIUI. Ruošdamasis pasitraukti, dar spėjo išspausdinti premijuotą novelių rinkinį, jį papildęs keliais epizodiniais rašiniais. Ši knyga "Dienoms Nuždynti", dabar jo paties platinama.

Klubui vadovaudamas, Pr. Enskaitis visada stengdavosi pajaukinti monotonišką narių gyvenimą. Vasaros metu būdavo ruošiamos ekskursinės kelionės autobusu į idomias vietas. Pačiame Hamiltone kaip ir tradiciniame švente yra tapusi rengiama vaišių popietė, vadinama "Draugystės Vakarais", kuri metu susirinkę nariai /kartais su svečiais/ prie vaišių stalo gražiai praleisdamo laiką. Tuo pačiu metu būdavo ir parodėlės, kurių eksponatai pagaminti pačių narių, vyrų ir moterų.

Prieš keletą metų P. Enskaitis rūpesčiu buvo sudarytas Komitetas pastatyti lietuviams pensininkams namus. Tada gero sumanymo realizuoti nepavyko. Dabar vėl yra sudarytas Komitetas tam pačiam reikalui. Kokia bus jo sėkmė dar nieko nežinoma.

Baigiant šias mintis, Pr. Enskaitis linkime greito sveikatos sugrįžimo ir bendravimo su mumis, o naujam pirm. P. Lukošui — geros sėkmės naujose pareigose. Zp.

• CHORAS "AIDAS" ir sol. Rimas STRIMAITIS koncertavo Detrote, švęsdamas savo 12-tąsias sukaktuves. Koncertą surengė Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubas.

• KLB KULTŪRINĖS PREMIJOS įteikimas E. DAUGUVIETYTEI-KUDABIENEI įvyko kovo 14 d., dalyvaujant gen. kons. dr. J. Žmuidzinui, KLB Krašto V-bos pirm. J. Kuraitiui ir kitiems Valdybos nariams.

Įteikimo kalbą pasakė KLB Krašto V-bos vicep. inž. J. V. Danys.

Laureatė gavo daug sveikinimų iš įvairių lietuviškų organizacijų atstovų. Meininėje dalyje be hamiltoniečių, dalyvavo svečiai iš New Yorko, aktorius Vitalis Žukauskas.

DARBINGAS SLA 72-ros KUOPOS SUSIRINKIMAS

Šių metų kovo mėn. 13 d. įvyko SLA 72-ros kuopos visuotinis narių susirinkimas Ig. Varno patalpose. Susirinkimas vyko labai sklandžiai ir per porą valandų atliko daug nutarimų dėl kuopos veiklos. Be to, buvo atlikti balsavimai į SLA Centro Pildomąją Tarybą. Į SLA pirm. rinkimus P. Dargis gavo 15 balsų, į vice-pirm. A. Čaplikas — 15, į sekretorius T. Meiliūnienė — 15, į išd. rinkimus E. Mikužaitė — 14, į išd. globėjus: K. Austin — 15, O. Joku-

Dr. K. Ėringis Ottawoje, prie Parlamento Rūmų.

ottawa

Dr. K. ĖRINGIS
LANKOSI OTTAWOJE

Dr. K. ĖRINGIS buvo pakviestas į Torontą kalbėti VASARIO 16 minėjime 1982. II.14. Vėliau atsilankė Ottawon, kur praleido 4 dienas.

BALTIEČIŲ VAKARĖ PARLAMENTO RŪMUOSE įvyko vasario 24 d. Čia susitiko su eile parlamentarų. Vakarienių metų, anglų kalboje pagalbstint dr. P. Lukoševičiui, KLB Visuomeninės Komisijos nariui, smulkiau aiškino savo patyrimus ir Lietuvos reikalus senatoriui Dalia Wood ir parlamento nariams J. Thomson /Calgary/ ir R. de Corneille /Toronto/. UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIJOJE — kartu su J. V. Danu, KLB vicepirminiu

baitienė — 14 ir J. Milleriūtė — 1. Į daktarus kvotėjus — dr. V. Dargis — 13 balsų.

Šiais metais SLA GEGUŽINĖ įvyks liepos mėn. 18 d., sekmadienį. A. PADOLSKIO sodijoje Paris, Ont. Gegužinės tikslas — įamžinti KL Fonda prof. Vyta. SKRUODŽIO vardą. Lietuvos okupantų — Sovietų bei kaltės nuteistų ilgiems metams ir kalinamą darbo vergų kalėjime. Dėl prof. Vyta. Skruodžio nuteisimo yra kiekvieno lietuvių pareiga protestuoti, o tuo labiau — organizacijų. SLA Hamiltono 72-ra kuopa vieninaigai reiškia protestą prieš Lietuvos okupantą — Sovietus, už vykdomą žiaurią priepauidą prieš ramius, darbuojančius lietuvius. Apie prof. Vytauto SKRUODŽIO suėmimą — nuteisimą bus vėliau parašyta plačiau. Šiam tikslui yra jau gauta ir aukų iš G. MELNYKO — \$10 ir iš V. MATUKAIČIO — \$5. Kiti taip pat pažadėjo paramą. Visi bet kuo prisidėję, bus paskelbti spaudoje.

ku visuomeniniams reikalams, dr. Ėringis buvo vasario 23 d. priimtas A. P. McLaine, Rytų Europos kraštų skyriaus direktoriaus. Gerą valandą buvo kalbama apie dr. Ėringio patyrimus jam dirbant savo srityje Lietuvoje ir Sovietų Rusijoje ir apie pasiūlymus iš mokslinės ekspedicijos eiga. Buvo paliesti ir kitoki aktualūs reikalai. Šiame pasikalbėjime dalyvavo ir G. Breton, asist. direktorius Kanados komisijoje dėl Europos saugumo ir kooperavimo reikalų. Ši Komisija atlieka darbus, surištus su Helsinkio detantės aktais, taigi, ir dabar dar vykstančiais/nors ir su daugeliu pertraukų/Madrido Konferencijos reikalais.

Tą pačią dieną dr. Ėringis ir J. V. Danys pasitamtė su senatorium Paul Yuz'k, kuris yra NATO informacijos komisijoje.

PRANEŠIMAS IR PASIKALBĖJIMAS SU OTTAWOS LIETUVIAIS

Ottawos Latvių Centre Ottawos KLB Apylinkė suruošė dr. Ėringio paskaitą. Po paskaitos "oficialūs" klausimai ir atsakymai truko apie valandą, o taip pat ir ne "oficialūs" klausimai buvo dar kitą valandą tęsiami kavutės metu. Gyvo žodžio liudijimai buvo labai idomūs ir vaizdingi.

Labai plačiai klausoma užsienio radijo visokiomis kalbomis. Radio Liberty labai trukdomas didesniuose miestuose. Visi klauso, įskaitant ir komunistus bei pareigūnus, bet, žinoma, vengiama viešai diskutuoti, nes galima būti apkaltintu už priešsąjonišką veiklą. Rusinimas didėja, daugiau ir daugiau profesiniai ir moksliniai darbai turi būti rašomi rusų kalba. Lietuvių, kaip ir kitų tautybių kilimas karoje trukdomas, ką ir jis pats keliais atvejais patyrė. Nors vienbalsiai buvo išrinktas į Mokslo Akademiją, vėliau į profesorius, bet abiems atvejais Maskva nepatvirtino.

PADĖKA

Mirus mano mylimam vyrui ir 44 metų gyvenimo draugui, aš labai nuoširdžiai dėkoju visiems giminiams ir draugams už gėles, už aukas Širdies Fondui, atsiųstas užuojautos, atsilankymą šermentyse ir palydėjimą į amžinybę. Tai suteikė man stiprybės pergyventi tas sunkias skausmo valandas.

Didelė padėka mūsų kaimynams anglams už suruošimą pietų ir taip gražų aptarnavimą.

Didelis ačiū mano mylimai sesutei Albinai AS — TRAUSKIENEI už padėjimą susitvarkyti, sūnėnui Peteriui ASTRAUSKUI, mano vardu padėkojusiam visiems kurie palydėjo į kapines.

Draugams Keith & Sheila WILSON dėkoju už globojimą manęs mano skausmo valandose.

Dar kartą didžiausias AČIŲ visiems. Jūsų užuojautos davė man daug stiprumo —

NELLIE KUKENIENĖ

Atliekamu laiku dr. Ėringis susipažino su Ottawa, muziejais, galerijomis, aplankė vykstančias baltiečių dailės ir kultūrinės veiklos parodas, taip pat stebėjo ir parlamento posėdį iš senatoriams skirtos galerijos.

Vėliau išvyko atgal į Torontą, kur Lietuvių Namuose skaitė specialią paskaitą apie sąlygas Lietuvoje ir profesionalų gyvenimą. Šiuo metu yra apsiostojęs Chicagoje.

J. V. Danys Svarbu, kad Kanados LB vieningas ir planingas lietuvių reikalų pristatymas vyriausybei ir toliau būtų visų mūsų remiamas.

st. catharines

• Naują Ramovėnų Valdybą sudaro: Petras Balsas — pirmininkas, Juozas Šarapninkas — vicepirmininkas, Juozas Vyšniauskas — sekretorius, Pranas Gabrėnas — išd. rinkimas ir Pranas Meškauskas — ligonių lankymas. Tai puiki valdyba, kuriai belieka tik palinkėti geriausios sėkmės stovint tėvynės laisvės sargyboje.

VASARIO 16 — toji

ypatingai gerai pasisekė šįmet atšvęsti Vasario 16-tos šventę. Dalyvavo daug žmonių ir prie Miesto Rotušės, pakeliant lietuvišką vėliavą ir per pagrindinės šventės programą, ir pagaliau sekmadienio pamaldose, skirtose žuvusiems už Lietuvos laisvę.

Išpildęs pagrindinę programos dalį Toronto "Gintaras", gausius šventės dalyvius tiesiog nustebino nepaprastu žvalumu bei įvairumu tiek tautiniuose šokiuose, tiek išpildytose dainose. Paskaitininkė, advokatė J. Kuraitė — KLB Krašto Valdybos pirmininkė išryškėjo kaip netikėta kalbėtoja — paskaitininkė, bet ir puiki lietuviybės reprezentuotoja.

Pažymėtina ir tai, kad ši nedidelė bendruomenė suaukojo Tautos Fondui ir KLB-nei apie 1000 dol. Mūsų organizacijos pasiūlymą tuo, kad šventės metu visur kur reikėjo dalyvavo su savo vėliavomis.

JAUNOSIOS LIETUVAITĖS AMBASADORĖS

Lietuvių ambasadorės — tai Barbora SKREBUTĖNAITĖ ir Rasa ZUBRICKAITĖ. /Pirmininko ir Vedėjo prapirmoji pabaigė, o antroji pradėjo labai atsakingas pa-

reigas, atstovauti lietuvių kaip "Miss Lithuanian Community". Atstovauti tenka beveik tarp 40 kitų tautybių — kiliųjų mergaičių, dalyvauti Folk Arts Festivalyje ir taip pat didžiuliame parade Vynuogių šventėje.

Abu šie renginiai vyksta kasmet, sujungdami miestą iš pagrindų. Atstovaujančioms mergaitėms tenka pasirodyti daugybėje balių, priėmimų, renginių ir visur laiku, visad tautiniuose drabužiuose, visad su šypsena veide. Pernai tą visą ir dar daugiau, puikiai atliko Barbora Skrebutėnaitė, o šiemet atliko Rasa Zubrickaitė. Abi šios mergaitės yra ypatingo grožio — tikros mūsų ambasadorės svetimoje jūroje.

Kor.

montreal

METINIS "LITO" SUSIRINKIMAS

Š. m. kovo 20 d., šeštadienį Šv. Kazimiero parapijos salėje įvykęs Kredito Unijos "Lito" metinis susirinkimas praėjo labai sklandžiai ir gerai.

Susirinkimui vadovavo "Lito" Valdybos p-kas Algis KLIČIUS, kuris gabiai, gerai žinodamas visus "Lito" reikalus, juos pristatė. Todėl susirinkimas užtruko šiek tiek virš 2-jų valandų.

Po Valdybos, Revizijos ir Kredito komisijų pranešimų vyko slapsti balsavimai vadovaujančių asmenų pildymui, o vykstant balsų skaičiavimui, vyko diskusijos ir 1981 m. apyskaitos bei šių metų sąmatos priėmimas. Buvo svarstytas pelno paskirstymas, keletas paklausimų. Diskusijų šiais klausimais nebuvo.

Balsavimą pravedė D. N. BALTRUKONIS, J. MCZURAITIS, J. BERNATAS, P. JUODKONIS ir L. BALAIŠIS.

Į Valdybą įeina: Alg. KLIČIUS ir B. BULOTA — pirmininkai, ir Alma DREŠE — RIENĖ.

Į Kredito ir Revizijos komisijas perrinkti J. ADOMONIS ir K. TOLIUŠIS.

Po Susirinkimo visi 225 dalyvavę nariai su keliais svečiais buvo pavalinti skania šilta vakariene, alumi ir vynu bei kitais gėrimais bare. Vakarienės šeiminkė — p. Gabrusevičienė. /Pirmininko ir Vedėjo prapirmoji pabaigė, o antroji pradėjo labai atsakingas pa-

prp.

3
Hour
Service

\$ 1.50 kelnes

pristatant
ir atsiimant

SKAMBINKIT:

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7861-A CENTRALE

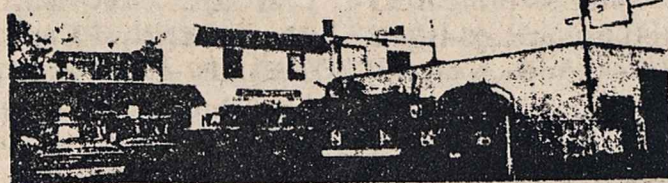
365-1143
495-90c rue. Lasalle

766-2667
2806 ALLARD

GUY
RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausios patarėjos ir darbo atlikimas stogadengys Guy RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir priimanomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite:

364-1470

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing
7725, Georges LaSalle

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Verdon, Que.
Tel.: 691-4763 Tel.: 767-9956

Nepriklausoma Lietuva

SPAUDOS VAKARAS

š. m. balandžio 24 d. šeštadienį, 7 v.v.,
šv. KAZIMIERO parapijos salė,

3426 PARTENAIS

PROGRAMOJE: Montrealio Vyrų Oktetas

ŠOKIAMS GROJA: Jaunimo orkestras PEGASUS

VALSO IR DISKO ŠOKIŲ PREMIJAVIMAS

• Šilta vakarienė • Baras • Loterija

Įėjimas: \$ 10.00
JAUNIMUI: \$ 6.00

VISI MALONIAI KVIEČIAM!

"NL" SPAUDOS BENDROVĖ

• PEGASUS, jaunųjų orkestras, rengiasi tinkamai linksmini ir šokdinti svečius per "NI" savaitraščio tradicinį Spaudos Vakara. Bilių, kuris įvyks BALANDŽIO 24 d. šv. Kazimiero parapijos salėje.

Vakaro metu bus premijuojamas VALSAS ir DISKO. Dar yra šiek tiek laiko pasilavinti...

PRIEŠVELYKINIS SUSIKAUPIMAS

JAUNŲMS ŠEIMOMS prieš vėlykinis susikaupimas-rekolekcijos įvyks BALANDŽIO 5 d., 7 val. v., Aušros Vartų parapijos salėje. Susikaupimą praveda Tėv. A. Saulaitis, globoja Montrealio Lietuvos Kat. Moterys, kurios paruoš kavos ir pyragaičių.

PENSININKAMS Susikaupimo valandėlė RŪTOS KLUBE Tėv. A. Saulaitis praveds TREČIADIENĮ, BALANDŽIO 7 d., 2 val. p.p.

REKOLEKCIJOS AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJE prasidės balandžio 5 d. ir baigsis Vėlykų rytą. Kiekvieną vakarą 7 val. bus Mišios, pamokslas ir išpažintys. Rekolekcijas praveds Tėv. Antanas Saulaitis, atvykęs iš Chicagos.

REKOLEKCIJAS ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJE praveds Tėv. I. Andriekus atvykęs iš JAV, kovo 26-27-28 d. d., kas vakarą.

GIMĖ - STAŠKEVIČIAI, Silvija ir Arūnas susilaukė pirmgimio sūnelio Danieliaus - Juozo.

Sveikiname jaunuosius tėvus ir visą Staškevičių giminę.

• VILIMAI, Sofija ir Anta - nas praleido 3 savaites Toronte, savo sūnaus šeimoje.

• RUPŠIENĖ Bogumila išvyko mėnesiui atostogų į St. Petersburg Beach, Florida.

• ANDRUŠKEVIČIUS Kostas išvyko vienam mėnesiui atostogų į Floridą.

• Muz. STANKEVIČIUS Aleksandras išleido antrą trumpo grojimo plokštelę prancūzų kalboje.

• MONTREALIO VYRŲ OKTETO plokštelė bus pristatyta BALANDŽIO 17 d.

• GINTARO ANSAMBLIO ilgai laukta plokštelė irgi užtarnautai išvys dienos šviesą. Jos pristatymas bus GEGUŽĖS MĖN. pradžioje.

ŠAULIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS CHICAGOJE Iš Montrealio į LŠST Atstovų Suvažiavimą Kovo 27-28 d. d. Chicagoje važiuoja J. Šiaučiulis, Ig. Petrauskas-atstovaudami Rinktinę; A. Mylė, J. Babrauskas ir Vyt. Barauskas - I. K. Mindaugo Kuopą.

VAKARŲ CIVILIZACIJA KRYŽKELĖJE

tema kalbės Jeremy LEE Australijos Teisių Lygos atstovas, balandžio 10 d., 2 v. 1a Doversiere School, 11600 l'Acadie/kampas Dudermaine. Jo paskaitą remia Kanados Teisių Lyga, kurių tikslas yra išsaugoti laisvę ir kirkščiųnybę.

IŠNUOMUOJAMAS BUTAS 4½ kambarių, elektrinis apšildymas, grindys išklotos kilimais, labai švarus, 11-me aukšte, 41-ma Ave., LaSalle. Pageidaujama be vaikų. Nuoma \$205.-Skambinti: 366-3644

RENKU Senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą. P. ADAMONIS Tel: 722-3545

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D. ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS SAVININKAS: John OSKOWICZ 8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5 Tel: 321-1975

PAGERBTI JUOZAI IR JUZĖS

Montrealio Jūrų Šaulių Kuopa "Neringa" surengė jau tradicija tapusias Juozapines Aušros Vartų salėje buvo susirinkę apie 200 svečių. Juozas ir Juozės pasveikino A. Urbanavičienę, kuri ir visą pobūvį vikriai ir gražiai pravedė.

Programą atliko jaunieji GINTARĖLIŲ muzikantai ir jų tautinių šokių grupė. Jie buvo gerai pasiruošę ir smagiai nuteikė žiūrovus. Juozai ir Juozės gavo po gėlę. Skanūs pietūs paruošė J. ir St. Rimikiai.

INFORMACINIS SUSIRINKIMAS

Multi-Ethnic Association - L'Association Multi-Ethnique BALANDŽIO 4 d., 2v. 30 min. rengia informacinį susirinkimą suinteresuotiems asmenims, kurio metu bus atsakyta į įvairiausius klausimus, painformuota apie įvairias aptarnavimo galimybes. Atsakys ir informuos iš St. Justine DSC Roger Cote, Mme Denise Maciukas, CSSMM St. Hubert, Georges Messaries iš CLSC Park Extention.

Susirinkimas įvyks 83, rue Saint-Zotique Est, Montreal, Que. /Tel: 272-0680/. Įėjimas laisvas.

Ši organizacija taip pat siūlo nemokamus PRANCŪZŲ KALBOS KURSUS, kurie prasideda 5 BALANDŽIO, pirmadieniais ir trečiadieniais, nuo 7 v.v. - 9:30 v.v., aukščiau nurodytu adresu.

Tony's Photo Studio Portraits Portraits Mariage Weddings Passeport Passport 2540 SHERBROOKE E. Suite 1, MONTREAL, P.Q. H2K 1E9 Tel: 525-8971 TONY LAURINAITIS

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ: DUODA PASKOLAS:

Term. indėlius 1 m. 14.5 %	Nekilnojamo turto,
Certifikatus 15 %	Asmenines ir
Spec. Taupom. s-tas... 13 %	Prekybines.
Taupymo s-tas 11 %	Paskolos mirties
su apdrauda iki \$ 2,000	atveju apdraustos
Trumpalaikius indėlius... 14½ %	iki \$ 10,000
už \$ 20,000 ir daugiau	
Cekių s-tas 6 %	

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč. 9 - 3	-----
Ketvirtadieniais 12 - 8	6 - 8
Penktadieniais 12 - 6	12 - 6
Sekmadeniais 10:15 - 12:30	-----

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gotavų polių
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisav ir remodeliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6 TEL 288-9646

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel.: 273-9181 Namu: 737-0844.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west
automobile

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI (S) GYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮŠITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 866-2063 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142